

324.013

43163

5.2

แรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

นวลฉวี วิศาลศิริกุล

10 ส.ค. 2539

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

พฤษภาคม 2538

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

นवलณี วิศาลศิริกุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

พฤษภาคม 2538

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแรงจูงใจในการมาเรียนของ นักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครในหกด้าน ได้แก่ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็น อยู่ ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน และด้านการเรียนเพื่อรู้ โดยจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส วุฒิการศึกษา หมวดวิชา รอบการเรียน อาชีพ และรายได้

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 366 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการ เก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร มีแรงจูงใจในการมาเรียนรวมทุก ด้านอยู่ในระดับปานกลาง มีแรงจูงใจในการมาเรียนด้านการเรียนเพื่อรู้มากที่สุด และด้านการ ทำตามความคาดหวังของผู้อื่นน้อยที่สุด

2. นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำตามความคาดหวังของ ผู้อื่น และด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประกอบอาชีพแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประกอบอาชีพแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. นักศึกษาที่เลือกเรียนหมวดวิชาต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทบทวนความคาดหวังของผู้อื่น และด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7. นักศึกษาที่เรียนรอบการเรียนต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

8. นักศึกษาที่มีอาชีพและรายได้ต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน และด้านการประกอบอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

THE MOTIVATION ON ATTENDING CLASS OF STUDENT IN VOCATIONAL
SCHOOL OF BANGKOK METROPOLITANCE

AN ABSTRACT

BY

NUANCHAWEE WISANSIRIKUL

Presented in partial fulfillment of the requirement of the

*Master of Education Degree in Adult Education

At Srinakharinwirot University

May 1995

The purposes of this research were to study the motivation on attending class of student in vocational school of Bangkok Metropolitance in six aspects : social relationship, obedient to others direction, improving occupational skills, desire to change living environment, gaining skills for community services, and improving self education. The result of the study was then compared by sex, age, marital status, education background, subject enrollment. time of course conducted, occupation and income.

The samples of 366 students were statified randomly selected. The instrument used for data collection were rating scale questionnaires. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, t-test and F-test.

The major finding were as follows:

1. The motivation on attending class of student in vocational school of Bangkok Metropolitance in all aspects was at moderate level. When considered in each aspect, it was found that improving self education was the highest reason and obedient to others direction was the least.

2. There was significant difference in all aspects at the level of .05 among the students with different sex. When considered in each aspect, it was found that obedient of others direction and the desire to change living environment were significant difference at the level of .01

3. There was no significant difference among the students with different age in all aspects. When considered in each aspect,

it was found that the obedient of others direction was significant difference at the level of .05.

4. There was no significant difference among the students with different marital status in all aspects. When considered in each aspect, it was found that the improving occupational skills was significant difference at the level of .01.

5. There was no significant difference among the students with different education background in all aspects. When considered in each aspect, it was found that the improving occupational skills was significant difference at the level of .01.

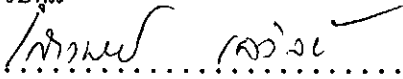
6. There was significant difference in all aspects at the level of .01 among the students with different subject enrollment. When considered in each aspect, it was found that obedient of others direction and the desire to change living environment were significant difference at the level of .01.

7. There was no significant difference among the students with time of course conducted both in all aspects and in each aspect.

8. There were no significant difference among the students with different occupation and income in all aspects. When considered in each aspect, it was found that gaining skills for community services and improving occupational skills were significant difference at the level of .05.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

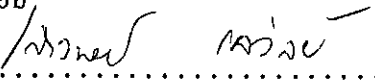
..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์)

..... กรรมการ

(ดร.บุญลือ ทองอยู่)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์)

..... กรรมการ

(ดร.บุญลือ ทองอยู่)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาบัตรฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

วันที่...๙...เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2538

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีเพราะความกรุณาอย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และ ดร.บุญลือ ทองอยู่ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รวมทั้งรองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ซึ่งเป็นกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำข้อคิดเห็นต่าง ๆ และช่วยเหลือในการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องตั้งแต่ต้นจนสำเร็จสมบูรณ์ จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ธำรง นามานุศาสตร์ อาจารย์โรสิต โพธิ์สุนทร และคุณเตือนใจ วิศาลศิริกุล ที่คอยช่วยเหลือสนับสนุนและให้กำลังใจมาโดยตลอด

ขอขอบคุณ ผู้บริหาร คณาจารย์ และนักศึกษาของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ตลอดจนทุก ๆ ท่านที่มีส่วนช่วยเหลือปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จลงด้วยดี

ท้ายนี้ขอเทิดพระคุณบิดา-มารดา ตลอดจนครูอาจารย์ทุกท่าน ที่สนับสนุนในด้านการศึกษา และขอบคุณพี่น้องทุกคนที่ให้กำลังใจเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

นवलฉวี วิศาลศิริกุล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ความหมายและความสำคัญของแรงจูงใจ	10
ทฤษฎีแรงจูงใจ	12
ลักษณะของแรงจูงใจ	13
ประเภทของแรงจูงใจ	14
ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ	16
แนวความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของผู้ใหญ่	17
การจัดการศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
สมมติฐานในการวิจัย	33
3 วิธีดำเนินการวิจัย	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	38
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	38
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	42
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง	43
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละด้าน	46
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษา	54
3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศ	54
3.2 เปรียบเทียบโดยอายุ	56
3.3 เปรียบเทียบแรงจูงใจของนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพการ สมรส	59
3.4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างวุฒิการศึกษา	60
3.5 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างหมวดวิชาที่เรียน	65
3.6 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรอบการเรียน	70
3.7 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอาชีพของนักศึกษา	71
3.8 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้	75
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	80
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	80
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	80
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	81

บทที่	หน้า
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	81
การวิเคราะห์ข้อมูล	82
สรุปผลการวิจัย	82
อภิปรายผล	85
ข้อเสนอแนะ	91
บรรณานุกรม	92
ภาคผนวก	97
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	98
หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม	99
แบบสอบถามเรื่องการวิจัย	100
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	107
ประวัติย่อของผู้วิจัย	108

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามโรงเรียนและหมวดวิชาที่เปิดสอนรอบเช้าและรอบค่ำ	35
2 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง	43
3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษา รวมทั้ง 6 ด้าน	47
4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษา ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	48
5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษา ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	49
6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษา ด้านการประกอบอาชีพ	50
7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษา ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่	51
8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษา ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน	52
9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษา ด้านการเรียนรู้	53
10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน	55
11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน	56

12	วิเคราะห์ความแปรปรวนของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน	57
13	ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นของ นักศึกษที่มีอายุต่างกัน	59
14	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียน ของนักศึกษาที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน	60
15	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของ นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน	61
16	วิเคราะห์ความแปรปรวนของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีวุฒิการ ศึกษาต่างกัน	62
17	ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ของนักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน	64
18	ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านการประกอบอาชีพของนักศึกษาที่มี วุฒิการศึกษาต่างกัน	65
19	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของ นักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาต่างกัน	66
20	วิเคราะห์ความแปรปรวนของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่เรียน หมวดวิชาต่างกัน	67
21	ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ของนักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาต่างกัน	69
22	ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ในด้านกรหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ของ นักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาต่างกัน	70
23	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียน ของนักศึกษาที่เรียนรอบการเรียนต่างกัน	71

24	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของ นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน	72
25	วิเคราะห์ความแปรปรวนของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีอาชีพ ต่างกัน	73
26	ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนของ นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน	75
27	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของ นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน	76
28	วิเคราะห์ความแปรปรวนของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีรายได้ ต่างกัน	77
29	ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านการประกอบอาชีพของนักศึกษาที่มี รายได้ต่างกัน	79

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ทำให้กรุงเทพมหานครขยายตัวจากเมืองหลวงขนาดเล็กกลายเป็นมหานครใหญ่แห่งหนึ่งของโลกในปัจจุบัน ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว โดยเป็นทั้งศูนย์กลางการบริหารราชการ ธุรกิจการค้าและบริการต่าง ๆ ตลอดจนเป็นแหล่งอุตสาหกรรม และแหล่งจ้างงานที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ

ถึงแม้ว่าอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศจะขยายตัวไปอย่างรวดเร็ว แต่ปัญหาความยากจนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรุงเทพมหานครกลับเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากเกิดปัญหาด้านประสิทธิภาพการผลิต ได้แก่ การขาดทักษะ ความรู้ และฝีมือในการทำงานที่จะสนองตอบการขยายตัวอย่างรวดเร็วของเมือง ทำให้ได้รับค่าจ้างต่ำ แต่ค่าครองชีพสูงขึ้น ทำให้คุณภาพชีวิตโดยรวมของประชาชนในเมืองหลวงเลวลง เด็กและเยาวชนในครอบครัวที่มีฐานะยากจน และครอบครัวประชาชนที่อาศัยอยู่ตามแหล่งชุมชนแออัดและบริเวณการก่อสร้าง ขาดโอกาสในการเข้ารับการศึกษาและศึกษาต่อเนื่องทั้งในระดับเกณฑ์และสูงกว่าเกณฑ์ การศึกษาภาคบังคับ การดูแลและเอาใจใส่จากครอบครัว การพัฒนาความรู้และเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียน เนื่องจากสมาชิกทุกคนในครอบครัวต้องประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้มากขึ้น เด็กเล็กขาดการดูแล เด็กอยู่ในวัยการศึกษาต้องออกหางานหรือเร่ร่อนจรจัด เนื่องจากไม่มีโอกาสเข้ารับการศึกษา จึงไร้ฝีมือทางเทคนิคในการประกอบอาชีพตามความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนด้านเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลา (กองวิชาการศึกษา. 2534 : 13 - 14)

ดังนั้นแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2535-2539) จึงได้กำหนดแนวความคิดการพัฒนาทรัพยากรและสังคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนทุกระดับ โดยเฉพาะกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร มีคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งในด้านชีวิตความเป็นอยู่ การศึกษา การมีอาชีพที่เหมาะสม ได้รับการคุ้มครองและสงเคราะห์ สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาประเทศ เป้าหมายก็เพื่อให้เยาวชนโดยเฉพาะกลุ่มผู้ด้อยโอกาสได้รับการศึกษา รวมทั้งให้มีทักษะในการประกอบอาชีพ และให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับการฝึกอบรม เพิ่มพูนทักษะในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมสนับสนุนอาชีพ และพัฒนาแรงงานทั้งในภาคแรงงาน อุตสาหกรรม และเกษตรกรรม (โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร. ม.ป.ป.)

จากความคิดอันหลากหลายที่หลายฝ่ายช่วยกันคิดแก้ปัญหา จึงก่อให้เกิดโรงเรียนชนิดหนึ่งซึ่งนอกเหนือไปจากโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามปกติคือโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร อยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายพัฒนาอาชีพ กองส่งเสริมอาชีพ สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นสถานที่จัดการเรียนการสอนให้กับบุคคลทั่วไป โดยเฉพาะบุคคลที่พลาดโอกาสทางการศึกษาในระบบโรงเรียน ได้เข้ามาศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพตามความต้องการและความสนใจของแต่ละบุคคล และมีการขยายการศึกษาวิชาชีพให้ทั่วกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการจัดคือ เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่มีรายได้น้อยด้อยโอกาสทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถและทักษะทางด้านวิชาชีพ และนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว จัดปัญหาการว่างงาน และเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม (โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร. ม.ป.ป.) สิ่งเหล่านี้เป็นความจำเป็นสำหรับบุคคลโดยทั่วไปที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข (กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา. 2527 : 14) :

ปัจจุบันกรุงเทพมหานครได้จัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพมาแล้วทั้งหมด 23 โรงเรียน แต่ละโรงเรียนเปิดสอนวิชาชีพชนิดต่าง ๆ ตามสภาพและสิ่งแวดล้อมที่ตั้งอยู่ โดยใช้หลักสูตรระยะสั้นเพียง 3-5 เดือน ผู้เรียนก็สามารถหางานหรือมีอาชีพติดตัว หาเลี้ยงครอบครัวด้วยอาชีพสุจริตต่อไปโดยมิต้องเป็นภาระแก่สังคม และจากผลการติดตามประเมินผลของเรียนร้อย ประสงค์ให้

(2534 : 63) ปรากฏว่า ประชาชนสนใจสมัครเข้ารับการอบรมกับโรงเรียนมากจนเกิดปัญหา คือ ครอบคลุมในการรับนักศึกษาในรุ่นหนึ่ง ๆ ได้วิซาละ 20 คน บางวิชาที่มีผู้สมัครเกินกว่าที่โรงเรียนประกาศรับ และจากการสอบถามนักศึกษาที่จบออกไปเกี่ยวกับการประกอบอาชีพนั้น ปรากฏว่าผลลัพธ์เป็นที่น่าพอใจมาก นักศึกษาจำนวน 60 เปอร์เซ็นต์ได้ทำงานกับบริษัทห้างร้าน อีก 40 เปอร์เซ็นต์ที่เหลือได้ประกอบอาชีพอิสระ สามารถเปิดร้านเป็นของตนเอง

จากรายงานการจัดการศึกษาของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2531 พบว่า สถิติจำนวนนักศึกษาของภาคปกติจำนวน 2 รุ่น ทั้ง 5 โรงเรียน มีผู้สนใจมาสมัครเรียน 2,189 คน (สำนักการศึกษา. 2532 : 4 - 5) และปี พ.ศ. 2533 พบว่า โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร จำนวน 14 โรงเรียน มีนักศึกษาภาคปกติจำนวน 2,717 คน และมีนักศึกษาภาคค่ำสมัครเรียนจำนวน 2,994 คน (สมชาย โพธิ์วิชยานนท์. 2535 : 2) จากจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น จะเห็นได้ว่า แนวโน้มการขยายตัวของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงมูลเหตุที่เป็นสาเหตุจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาด้านลักษณะส่วนตัว และเหตุผลในการมาเรียน ตลอดจนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และส่งเสริมการขยายโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร เพื่อบริการประชาชนให้สอดคล้องกับความต้องการมากขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามทฤษฎีแรงจูงใจของ โบเชียร์ (Boshier. 1971 : 3 - 26)
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส วุฒิการศึกษา หมวดวิชา รอบการเรียน อาชีพ และรายได้

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาค้นคว้า ทำให้ได้ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ทราบแรงจูงใจของผู้มาเรียนโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

2. ได้ข้อมูลพื้นฐานให้ผู้บริหารกรุงเทพมหานครและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

ใช้เป็นข้อมูลในการจัดการศึกษาและประกอบการพิจารณาปรับปรุงค่าเนื้องานการจัดการศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพของสังคมและสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน รวมทั้งสามารถขยายบริการได้ตรงกับความต้องการของผู้สนใจที่จะเรียน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครภาคปกติและภาคค่ำ หลักสูตร 3 เดือน ที่ศึกษาอยู่ในช่วงเดือนมิถุนายน-สิงหาคม 2537 จากโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีอาคารสถานที่เรียนเป็นของตนเอง เปิดสอนทั้งรอบเช้าและรอบค่ำจำนวน 7 โรงเรียน มีนักศึกษาจำนวน 3,565 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง 366 คน

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครใน 6 ด้าน ตามทฤษฎีแรงจูงใจของโรเชียร์ คือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน และด้านการเรียนเพื่อรู้

วันที่ ๐๖/๐๘/๓๗

นางสาวศิริลักษณ์ นิลรัตน์

กอนศิริพันธ์

เล็ก ก้อนแก้ว

11/๐๘/๓๗

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ต้นแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น

1.1 เพศ แบ่งเป็น

1.1.1 เพศชาย

1.1.2 เพศหญิง

1.2 อายุ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ

1.2.1 ต่ำกว่า 18 ปี

1.2.2 18 - 35 ปี

1.2.3 35 ปีขึ้นไป

1.3 สถานภาพการสมรส แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ

1.3.1 โสด

1.3.2 สมรส

1.4 วุฒิการศึกษา แบ่งเป็น 4 ระดับคือ

1.4.1 ต่ำกว่าประถมศึกษา

1.4.2 ประถมศึกษาปีที่ 6 - มัธยมศึกษาตอนต้น

1.4.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย - อนุปริญญา

1.4.4 ปริญญาตรีขึ้นไป

1.5 หมวดวิชา แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา คือ

1.5.1 หมวดวิชาอุตสาหกรรม

1.5.2 หมวดวิชาคหกรรม

1.5.3 หมวดวิชาพาณิชยกรรม

1.6 รอบการเรียน แบ่งเป็น 2 รอบคือ

1.6.1 รอบเช้า

1.6.2 รอบค่ำ

1.7 อาชีพของนักศึกษา แบ่งเป็น 6 ประเภทคือ

- 1.7.1 อาชีพที่เป็นวิชาชีพ
- 1.7.2 อาชีพค้าขาย
- 1.7.3 อาชีพบริการ
- 1.7.4 อาชีพช่างฝีมือ
- 1.7.5 อาชีพรับจ้าง
- 1.7.6 อาชีพนักศึกษา

1.8 รายได้ของนักศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ระดับคือ

- 1.8.1 ต่ำกว่า 2,000 บาท
- 1.8.2 2,000 - 5,000 บาท
- 1.8.3 5,001 - 7,000 บาท
- 1.8.4 มากกว่า 7,000 บาท

2. ตัวแปรตาม ตัวแปรตามในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้แก่ แรงจูงใจในการมาเรียน
ของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้านคือ

- 2.1 แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น
- 2.2 แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น
- 2.3 แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ
- 2.4 แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่
- 2.5 แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน
- 2.6 แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

- 1. แรงจูงใจ หมายถึง สิ่งเร้าหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นเหตุชักนำให้นักศึกษาแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

นั้น ๗ แรงจูงใจจัดว่าเป็นองค์ประกอบที่ซ่อนเร้นอยู่เบื้องหลังการตัดสินใจที่จะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดของบุคคล

2. แรงจูงใจในการมาเรียน หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นเหตุให้นักศึกษาดัดสันใจมาเรียน ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง การมาเรียนในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้านคือ

2.1 การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น หมายถึง การที่นักศึกษามาเข้าเรียนด้วยเหตุผลที่ต้องการมีเพื่อน ต้องการเข้าสังคม ต้องการรู้จักคนอื่น ๆ มากขึ้น เป็นต้น

2.2 การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น หมายถึง มาเรียนเพราะได้รับแรงกดดัน แรงกระตุ้น ได้รับการสนับสนุนและคำแนะนำจากบุคคล องค์กร ชุมชนหรือสถาบันต่าง ๆ เช่น สมาชิกในครอบครัว ผู้บังคับบัญชา เพื่อนสนิทญาติพี่น้อง บุคคลที่เคารพนับถือ เพื่อนร่วมงาน ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพ เป็นต้น

2.3 การประกอบอาชีพ หมายถึง มาเรียนเพื่อต้องการนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพของตนเองให้ดีขึ้น เพื่อเลื่อนตำแหน่ง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้านอาชีพ เพื่อต้องการหางานใหม่ เพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระ เพื่อนำไปเป็นหลักฐานในการเรียนชั้นสูงขึ้นหรือนำไปเป็นอาชีพรอง

2.4 การหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ หมายถึง มาเรียนเพราะเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่บ้านหรือที่ทำงาน

2.5 การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน หมายถึง มาเรียนเพื่อที่จะนำความรู้ที่เรียนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม

2.6 การเรียนเพื่อรู้ หมายถึง มาเรียนเพราะมีความรักหรือชอบในการมาเรียน เพื่อความสนุก ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด โดยมีได้หวังจะนำความรู้ที่เรียนไปใช้ประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ

3. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่ลงทะเบียนเรียนในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ใน 3 หมวดวิชา ได้แก่ หมวดวิชาอุตสาหกรรม หมวดวิชาคหกรรม และหมวดวิชาพาณิชยกรรม ในภาคปกติและภาคค่ำ หลักสูตร 3 เดือน

4. หมวดวิชา หมายถึง การจัดหมวดหมู่ สาขาวิชาที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกันเข้าไว้ด้วยกันตามวิธีการจัดของกรมอาชีวศึกษา แต่ในที่นี้แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา ดังนี้

4.1 หมวดวิชาอุตสาหกรรม ประกอบด้วย 20 สาขาวิชาคือ ช่างเครื่องยนต์เบนซิน ช่างยนต์ดีเซล ช่างไฟฟ้ารถยนต์ ช่างเครื่องสำอางรถยนต์ ช่างจักรยานยนต์ ช่างเชื่อมแก๊ส ช่างเชื่อมไฟฟ้าและเดินสายไฟ ช่างเครื่องกลไฟฟ้า ช่างเครื่องทำความเย็นและปรับอากาศ ช่างวิทยุ ช่างเครื่องเสียง ช่างโทรศัพท์ส่วนตัว ช่างโทรศัพท์สี ช่างเครื่องเล่นวีดีโอ ช่างศิลปประดิษฐ์ ช่างเจียรระโนพลอย ช่างซ่อมพิมพ์ดีดและเครื่องสำเนา ช่างศิลปประยุกต์ ช่างทำตัวเรือนเครื่องประดับ

4.2 หมวดวิชาคหกรรม ประกอบด้วย 7 วิชา คือ ช่างเสื้อผ้าสตรี ช่างเสื้อผ้าชาย ช่างเย็บจักรอุตสาหกรรม ช่างเสริมสวยสตรี ช่างตัดผมชาย ช่างออกแบบเสื้อผ้าอาหารและโภชนาการ

4.3 หมวดวิชาพาณิชยกรรม ประกอบด้วย 2 สาขาวิชา คือ วิชาพิมพ์ดีด วิชาพนักงานโรงแรมและภัตตาคาร

5. รอบการเรียน หมายถึง การจัดระบบการเรียนการสอนในวันหนึ่ง ๆ ออกเป็น 2 รอบ คือ รอบเช้า (8.30 - 15.30 น.) รอบค่ำ (17.00 - 20.00 น.)

6. อาชีพของนักศึกษา หมายถึง ประเภทหรือลักษณะของงานที่นักศึกษายึดเป็นอาชีพหลัก ทำให้มีรายได้เป็นประจำ แบ่งเป็น 6 ประเภท คือ

6.1 อาชีพที่เป็นวิชาชีพ ได้แก่ ข้าราชการ ครู อาจารย์ ทหาร ตำรวจ วิศวกร สถาปนิก แพทย์ เภสัชกร ทนายความ นักบัญชี นักประพันธ์ นักหนังสือพิมพ์ นักบิน นักบริหาร เช่น ผู้อำนวยการหรือผู้จัดการ และเจ้าของห้างร้านต่าง ๆ เป็นต้น

6.2 อาชีพค้าขาย ได้แก่ พ่อค้าส่ง เจ้าของร้านค้าย่อยต่าง ๆ นายหน้าหรือตัวแทนจำหน่ายสินค้า เจ้าของที่ดินให้เช่า เจ้าของบ้านเช่า เจ้าของไร่ เจ้าของนา เป็นต้น

6.3 อาชีพบริการ ได้แก่ พนักงานธุรการ พนักงานพิมพ์ พนักงานการเงิน พนักงานขายของ พนักงานประจำเครื่องบิน พนักงานเดินรถ พนักงานโทรเลข พนักงานโทรศัพท์ พนักงานโรงแรม เป็นต้น

6.4 อาชีพช่างฝีมือ ได้แก่ ช่างปั้น ช่างศิลป์ นักแสดง นักดนตรี ช่างเย็บเสื้อผ้า ช่างตัดรองเท้า ช่างทาสี ช่างไม้ ช่างปูน ช่างซ่อมรถยนต์ ช่างทำเฟอร์นิเจอร์ ช่างเรียง ช่างพิมพ์ ช่างตัดผม คนขับรถยนต์ ช่างถ่ายรูป ช่างเสริมสวย เป็นต้น

6.5 อาชีพรับจ้าง ได้แก่ ชาวนา ชาวสวน ชาวไร่ คนรับใช้ คนยาม คนเดินโต๊ะอาหาร ภารโรง คนทำความสะอาด กระเป๋ารถเมล์ คนขายของในร้าน หาบเร่ รับจ้างทำงานเป็นรายวัน เป็นต้น

6.6 อาชีพนักศึกษา ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา

7. โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร หมายถึง สถานที่ฝึกอบรมด้านวิชาชีพในความรับผิดชอบของฝ่ายพัฒนาอาชีพ กองส่งเสริมอาชีพ สำนักงานพัฒนาชุมชนกรุงเทพมหานคร ที่มีอาคารสถานที่เป็นของตนเอง มี 7 แห่งคือ

- 7.1 โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (ดินแดง 1)
- 7.2 โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (ดินแดง 2)
- 7.3 โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (บางรัก)
- 7.4 โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (ป้อมไก่อ)
- 7.5 โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (อาทร สังฆะวัฒนะ)
- 7.6 โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (หลวงพ่อดำ)
- 7.7 โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (คลองเตย)

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้แก่ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านแรงจูงใจตามลำดับดังนี้คือ ความหมายและความสำคัญของแรงจูงใจ แนวความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของผู้ใหญ่ การจัดการศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายและความสำคัญของแรงจูงใจ

กิลฟอร์ด และเกรย์ (Guilford and Gray. 1970 : 12) ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า เป็นสิ่งเร้าที่นำช่องทางและเสริมสร้างความปรารถนาในการประกอบกิจกรรมของมนุษย์ ส่วนกู๊ด (Good. 1973 : 375) ได้ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ หมายถึง กระบวนการเร้าและสนับสนุนให้บุคคลกระทำกิจกรรมอย่างมีระบบ และฮิลการ์ด (Hilgard. 1981 : 314) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจอีกทัศนะหนึ่งว่าหมายถึงปัจจัยหรือองค์ประกอบที่ไปกระตุ้นบุคคลให้เกิดพลังและนำไปสู่การกระทำ

สำหรับในประเทศไทยนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายของแรงจูงใจในแง่มุมต่าง ๆ ดังนี้คือ

ชูชีพ อ่อนโรคสูง (2522 : 39) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า หมายถึง การสร้างพลังที่มีทิศทาง ซึ่งหมายถึงการกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่มีทิศทางเพื่อนำไปสู่จุดหมายอันใดอันหนึ่ง

บุญญ ตนะวัฒนา (2525 : 49) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า หมายถึง สภาพหรือสถานะที่อยู่ในตัวบุคคลที่จะแสดงออกหรือเป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปสู่เป้าหมาย

จรรยา โภกมณฺญ์ (2528 : 57) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า หมายถึง ภาวะการณ์ที่อินทรีย์ถูกกระตุ้นและชี้แนะทางให้อินทรีย์มีการตอบสนองไปสู่เป้าหมายหรือเป็นเครื่องล่อใจ ซึ่งเป็นความต้องการเฉพาะอย่างที่ทำให้ความพึงพอใจแก่บุคคล

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2528 : 227) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง การกระตุ้นหรือก่อให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ขึ้นด้วยสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่ง แรงจูงใจประกอบด้วย ส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ

1. แรงจูงใจ (Motive) ได้แก่ ความต้องการ ความสนใจ ทักษะคติ ลักษณะนิสัย ฯลฯ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดภายในร่างกาย
2. สิ่งจูงใจคือเครื่องล่อ (Incentive) ได้แก่ สิ่งเร้าต่าง ๆ ที่อยู่ภายนอกร่างกาย ซึ่งเป็นตัวกำหนดทิศทางของพฤติกรรม การจูงใจจะมีพลังมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับส่วนสำคัญทั้งสองส่วนนี้

สำหรับความสำคัญของแรงจูงใจนั้น มีผู้ให้ความสำคัญไว้ดังนี้คือ

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2528 : 71 - 72) กล่าวว่า แรงจูงใจ เป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลเกิดพลังที่จะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ อันจะทำให้เกิดการที่จะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด และทำให้เกิดความพร้อมในการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้แรงจูงใจ ทำให้บุคคลหรือผู้เรียนสามารถไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางตามที่พวกเขาคาดหวังไว้

ส่วนชัยนาถ นาคบุบผา (2529 : 54 - 56) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแรงจูงใจว่า เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนและการทำงานของบุคคลเป็นอย่างมากหากผู้เรียนหรือผู้ทำงานได้รับแรงจูงใจในระดับสูง ย่อมทำให้พวกเขามีความตั้งใจเรียนหรือตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถโดยไม่ย่อท้อ

สรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง กระบวนการที่เป็นเหตุทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาเพื่อตอบสนองความต้องการของตน

ทฤษฎีแรงจูงใจ

ทฤษฎีแรงจูงใจหรือทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ เป็นทฤษฎีที่กล่าวไว้ว่า มนุษย์มีความต้องการอยู่ตลอดเวลาไม่มีที่สิ้นสุด กล่าวคือ เมื่อบุคคลได้รับการตอบสนองหรือมีความพึงพอใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว บุคคลนั้นย่อมจะแสวงหาสิ่งอื่นต่อไปอีก หรือเกิดความต้องการสิ่งใหม่ขึ้นมาอีก ความต้องการของมนุษย์จะเป็นไปในลักษณะจากต่ำไปหาสูง ซึ่งมีอยู่ 5 ชั้นคือ (Maslow. 1954 : 80 - 92)

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานหรือเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย เป็นต้น

2. ความต้องการความมั่นคงและปลอดภัย (Safety and Security Needs) เป็นความต้องการเพื่อให้ตนเองมีความปลอดภัย มีสุขภาพจิต สุขภาพกายดี มีความมั่นคงในอาชีพหน้าที่การงานและฐานะทางเศรษฐกิจ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging Needs) เป็นความต้องการที่จะให้ผู้อื่นรัก ต้องการความอบอุ่น มีส่วนร่วมในความรับผิดชอบ ร่วมเป็นเจ้าของกิจการต่าง ๆ เข้าร่วมเป็นสมาชิกในหมู่คณะ

4. ความต้องการได้รับการยกย่องนับถือตนเอง และได้รับการยกย่องนับถือจากบุคคลทั่วไป

5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จดังที่คาดไว้ (Self Actualization or Self Realization Needs) เป็นความต้องการให้บรรลุผลสำเร็จในสิ่งที่ทำฝันไว้

ความต้องการทั้ง 5 ประการข้างต้นของมาสโลว์นี้ เรียงลำดับความสำคัญหรือความจำเป็นจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดเหมือนบันได โดยมีความต้องการทางกายซึ่งเป็นความต้องการส่วนบุคคลของมนุษย์ทุกคนเป็นพื้นฐานขั้นแรกสำหรับความต้องการขั้นต่อไป ความต้องการทั้ง 5 นี้จะเป็นอิสระต่อกัน และมีความต่อเนื่องเหลื่อมล้ำกันอยู่เหมือนลูกคลื่น เนื่องจากความต้องการระดับถัดมาอาจเกิดขึ้นก่อนที่ความต้องการขั้นต้นจะได้รับการตอบสนองให้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ก่อนก็ได้

และบางคนอาจให้ความสำคัญกับความต้องการสลับขึ้นกันก็ได้ อย่างไรก็ตามก็คิดแล้วคนทั่วไปจะมีความต้องการขั้นต้นก่อน เมื่อได้รับสนองตอบแล้วก็จะเกิดความต้องการขั้นถัดไป และไม่จำเป็นว่าทุกคนจะมีความต้องการครบทั้ง 5 ขั้น แต่ความต้องการทั้งหมดเหล่านี้จะมีอยู่ชั่วตลอดชีวิตของบุคคล ดังที่มาสโลว์ ได้กล่าวไว้ว่า "มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่มีความต้องการไม่สิ้นสุด เมื่อมนุษย์สนองความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ปรารถนาไว้แล้ว ความต้องการในด้านอื่น ๆ ก็จะปรากฏขึ้นอีก"

ส่วนทฤษฎีแรงจูงใจของ วรูม (Vroom. 1970 : 91 - 103) ได้แก่ ทฤษฎีความคาดหวัง (Expectation Theory) ทฤษฎีนี้ได้มาจากการศึกษาด้านจิตวิทยาของบุคคลในองค์กร ซึ่งพบว่าบุคคลจะกระทำสิ่งใดก็ตามมักขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่อไปนี้คือ

1. ผลตอบแทนที่ได้รับ
2. ความพอใจและความไม่พอใจต่อผลตอบแทนที่ได้รับ
3. ผลตอบแทนที่ได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับผู้อื่น
4. โอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนตามความคาดหวัง

ในทฤษฎีของ วรูม การที่มนุษย์จะเลือกหรือตัดสินใจกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้น มีสาเหตุหรือแรงจูงใจโดยอาศัยเหตุผลและปัจจัยหลาย ๆ อย่างประกอบกัน มิได้เกิดจากเพียงปัจจัยหนึ่งปัจจัยเดียว

ลักษณะของแรงจูงใจ

ดวงเคื่อน พันธุนาวิน (2518 : 18) ได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่มีความต้องการหรือแสดงพฤติกรรมบางอย่างตามความชอบของตัวเอง เพราะฉะนั้นบุคคลใดก็ตามที่มีแรงจูงใจภายในย่อมจะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ด้วยความพอใจและยินดีในงาน และนักจิตวิทยาเชื่อว่าแรงจูงใจภายในมีความสำคัญมากกว่าแรงจูงใจภายนอก

2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคล ที่ได้รับการกระตุ้นจากภายนอก ทาให้มองเห็นจุดหมายปลายทางและนำไปสู่การแสดงพฤติกรรม ของบุคคลโดยทั่วไป นักจิตวิทยาเชื่อว่า การแสดงพฤติกรรมของบุคคลส่วนใหญ่ เกิดจากแรงจูงใจ ภายนอกเกือบทั้งสิ้น

ประเภทของแรงจูงใจ

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2528 : 227) ได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. แรงจูงใจทางด้านร่างกาย (Physical Motivation) เป็นแรงจูงใจที่มี ติดตัวมาแต่เกิด มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิต ซึ่งเกิดจากความต้องการทางร่างกาย ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ การพักผ่อน การได้รับความคุ้มครอง ความปลอดภัย การ ได้รับความเพลิดเพลิน การลดความเคร่งเครียด ความต้องการทางเพศ ความกระหายน้ำ เป็นต้น

2. แรงจูงใจทางด้านสังคม (Social Motivation) เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้น หลังจากการเรียนรู้ในสังคม ได้แก่ ความต้องการความรัก ความอบอุ่น การเป็นที่ยอมรับ ในสังคม ความมีเกียรติได้รับความยกย่องชมเชย เป็นต้น

ส่วนถวิล เกื้อกูลวงศ์ (2528 : 94 - 114) กล่าวว่า แรงจูงใจประกอบด้วย ลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. แรงจูงใจด้านความมั่นคง มักอยู่ในรูปของจิตสำนึกโดยที่จะเห็นได้จากการที่ มนุษย์มีความต้องการความปลอดภัย ส่วนความมั่นคงในรูปของจิตใต้สำนึกนั้น เป็นสิ่งที่ได้พัฒนา มาตั้งแต่เกิด โดยการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดที่จะทาให้เป็นคนที่มีจิตใ้จมั่นคงหรืออ่อนแอ

2. แรงจูงใจด้านสังคม เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม จึงต้องมีการติดต่อสัมพันธ์ ซึ่งกันและกัน และมีการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นเพื่อจะได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมและได้รับการยกย่อง การที่บุคคลติดต่อสัมพันธ์กันนั้นมิใช่ เพื่อมิตรภาพเพียงอย่างเดียวเสมอไป หากแต่ต้องการให้ ผู้อื่นยอมรับศรัทธาและเชื่อถือ

3. แรงจูงใจด้านชื่อเสียง แรงจูงใจด้านชื่อเสียงนี้มีมากขึ้นทุกทีในสังคมไทย โดยเฉพาะสังคมในระดับชนชั้นกลาง ความต้องการด้านชื่อเสียงเป็นการกำหนดชีวิตจำกัดของบุคคลอย่างหนึ่ง บุคคลบางคนมีความพึงพอใจกับชื่อเสียงในระดับเพื่อนหรือในระดับชุมชนเท่านั้น แต่บางคนก็อาจแสวงหาชื่อเสียงในระดับชาติหรือระดับโลก

4. แรงจูงใจด้านอำนาจ อำนาจเป็นศักยภาพแห่งอิทธิพลของบุคคล แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ อำนาจตามตำแหน่ง และอำนาจส่วนตัว เช่น บุคคลที่สามารถทำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามเพราะตำแหน่งหน้าที่นั้น แสดงว่าเป็นผู้มีอำนาจตามตำแหน่ง ส่วนบุคคลซึ่งมีอิทธิพลโดยบุคลิกภาพและพฤติกรรมแสดงว่าเป็นผู้มีอำนาจส่วนตัว แต่บางคนเป็นเจ้าของอำนาจทั้งสองประเภทคือ ทั้งอำนาจตามตำแหน่งและอำนาจส่วนตัว

5. แรงจูงใจด้านความสามารถ ความสามารถ หมายถึง การควบคุมองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมทั้งกายภาพและสังคม ความรู้สึกด้านความสามารถนี้เกี่ยวข้องกับอย่างใกล้ชิดกับมโนทัศน์ด้านความคาดหวังบุคคลจะมีความสามารถหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับความสำเร็จและความล้มเหลวในอดีต ถ้าความสำเร็จอยู่เหนือความล้มเหลวแล้ว ความรู้สึกด้านความสามารถจะมีแนวโน้มสูงทำให้บุคคลมองโลกในแง่บวก และได้มองสถานการณ์ต่าง ๆ ว่าเป็นสิ่งท้าทาย น่าสนใจ และสามารถที่จะเอาชนะได้ แต่ถ้าความล้มเหลวอยู่เหนือความสำเร็จแล้ว จะทำให้บุคคลมองโลกในแง่ลบ และบุคคลที่มีความรู้สึกต่ำจะไม่มีเหตุจูงใจที่จะแสวงหาการทำทาบใหม่ ๆ หรือทำการเสี่ยง บุคคลเหล่านี้จะปล่อยให้สิ่งแวดล้อมบังคับควบคุมมากกว่าที่จะพยายามควบคุม และบังคับสิ่งแวดล้อม

6. แรงจูงใจด้านความสำเร็จ เป็นแรงจูงใจที่เด่นชัดของมนุษย์ที่สามารถแยกออกจากความต้องการด้านอื่น ๆ ลักษณะอย่างหนึ่งของบุคคลที่มีแรงจูงใจด้านความสำเร็จ คือ มีความพอใจในความสำเร็จส่วนตัวมากกว่ารางวัลของความสำเร็จ ความสำเร็จที่ได้รับมีค่ามากกว่าเงินทองและคำยกย่องสรรเสริญ บุคคลประเภทนี้จะมีความก้าวหน้าในการทำงาน เพราะว่าจะเป็นผู้สร้างสรรค์งานสำเร็จ

7. แรงจูงใจด้านเงิน เงินเป็นแรงจูงใจที่สลับซับซ้อนและสัมพันธ์กับความต้องการทุกประเภท ทุกระดับ คุณลักษณะที่เด่นและสำคัญที่สุดของเงินก็คือ เป็นตัวแทนในการแลกเปลี่ยน

สิ่งที่เงินสามารถซื้อได้นั้นไม่ใช่ว่าเงินโดยตรง แต่เป็นคุณค่าของเงิน ตัวเงินนั้นไม่ได้มีความสำคัญแต่เป็นตัวแทนของความต้องการใด ๆ ที่บุคคลต้องการให้เป็นตัวแทน

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า แรงจูงใจของบุคคลอาจแบ่งได้เป็นหลายลักษณะ แต่โดยทั่วไปแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะคือ แรงจูงใจภายใน เป็นแรงจูงใจที่เกิดภายในตัวของบุคคลและมีคุณค่ามากกว่าแรงจูงใจภายนอก แต่แรงจูงใจภายในปลูกฝังให้เกิดแก่ผู้เรียนได้ยาก ส่วนแรงจูงใจภายนอกเป็นแรงจูงใจที่เกิดภายนอกตัวบุคคลโดยได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้าภายนอก ดังนั้นถ้าจะใช้แรงจูงใจกับการเรียน ควรจะใช้แรงจูงใจภายนอกเสียก่อน แล้วจึงสร้างแรงจูงใจภายในทีหลัง

ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ

ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ ได้รับความสนใจและมีการศึกษาค้นคว้ากันมาเป็นเวลานานแล้ว สำหรับในต่างประเทศได้มีนักวิชาการ เช่น เฮอส์เบิร์ก (Gross and Etzioni. 1984 : 48 - 51 ; citing Herzberg. 1966) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจต่องานนั้น ได้แก่ สภาพการทำงาน เงินเดือน และการนิเทศงาน ส่วนปัจจัยที่ทำให้คนงานเกิดความพอใจในงานนั้น ได้แก่ ความก้าวหน้าในงานและบทบาทหน้าที่ในงาน เป็นต้น ในการแก้ปัญหาเรื่องความพอใจในงานนั้น จึงควรดูสองประเด็นนี้ไปพร้อม ๆ กัน

สำหรับในประเทศไทย สมบูรณ์ พรหมภาพ (2518 : 417 - 419) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจทางจิตวิทยาว่ามีอยู่ 2 ประการด้วยกันคือ

1. แรงกระตุ้น (Motives) หมายถึง สิ่งที่มีอยู่ในตัวบุคคล ได้แก่ แรงขับ ความต้องการ ความจำเป็น การอยู่ในสภาพความพร้อม ความสนใจ และจุดประสงค์ สิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นตัวการทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อันใดอันหนึ่ง
2. เครื่องล่อ (Incentives) หมายถึง สิ่งกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาซึ่งอยู่ภายนอกตัวบุคคล อาจมีลักษณะเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้

ส่วนปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น เจือจันทร์ จงสถิตย์อยู่ (2525 : 19 - 20) พบว่า ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ของบุคคลขึ้นอยู่กับฐานะทางเศรษฐกิจ จำนวนค่าใช้จ่ายในการศึกษา ชื่อเสียงด้านคุณภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่ตั้งของสถานศึกษา นอกจากนั้นยังได้แก่ ความต้องการทางการศึกษา ค่านิยมในปรัชญา การยังไม่ได้ประกอบอาชีพ และการเห็นคุณค่า และความสำคัญของการศึกษาเป็นเหตุจูงใจให้บุคคลเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ (พจน์ สะเพียรชัย. 2526 : 8 - 13) และแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ของบุคคลในแต่ละระดับจะมีความแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับวัย ฐานะ และโอกาสของบุคคลนั้น ๆ (ทิพย์วรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา. 2526 : 32 - 34) นอกจากนั้นแล้วแรงจูงใจยังมีอิทธิพลโดยตรงต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคนอีกด้วย (ประหยัด ทองมาก. 2529 : 48)

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในทางจิตวิทยา มีอยู่ 2 ประการคือ แรงกระตุ้น และเครื่องล่อ ส่วนปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจ ที่ตั้ง ชื่อเสียง และคุณภาพของสถานศึกษา ความต้องการทางการศึกษา ค่านิยมในปรัชญา การมีเวลาว่างและยังไม่ได้ประกอบอาชีพ การเห็นคุณค่า และความสำคัญของการศึกษา และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แนวความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของผู้ใหญ่

แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของผู้ใหญ่แต่ละคนไม่ได้เข้าเรียนด้วยเหตุจูงใจเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งเสมอไป บางคนมาเรียนด้วยเหตุผลหลายอย่างประกอบกันหรือบางคนอาจมีเหตุผลซ่อนเร้นที่เข้าตัวไม่ยอมบอกความจริงหรือบางคนอาจไม่ทราบเหตุผลที่แท้จริงของตนเองก็ได้ เช่น อาจรู้เห็นเพียงว่าเข้าเรียน เพราะเห็นว่าโปรแกรมนี้ "เข้าทีดี" หรือ "น่าสนใจ" หรือ "ดีกว่าอยู่เปล่า ๆ" (ทรงวุฒิ วัฒนเขจร. 2533 : 13) แต่แรงจูงใจที่ส่งผลหรือมีอิทธิพลโดยตรงต่อการศึกษา คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) ซึ่งเป็น

แรงจูงใจที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคน เป็นความต้องการทางจิตใจของมนุษย์ที่จะเอาชนะอุปสรรค ผ่าฟัน ภาระสิ่งที่ยาก ๆ ำให้ประสบผลสำเร็จ เป็นความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งใด ๆ ำให้สำเร็จโดย เร็วที่สุด และได้ผลดีที่สุดที่จะทำได้ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะบรรลุผลสำเร็จในการศึกษา และมีความมานะพยายามที่จะศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป (ประหยัด ทองมาก. 2529 : 48)

ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการศึกษาต่อของผู้ใหญ่ มีผู้กล่าวไว้หลายทัศนะด้วยกันดังนี้
เจือจันทร์ จงสถิตย์อยู่ (2525 : 19) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่เป็นผลทำให้บุคคลมี แรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อต่างกันดังนี้

1. สภาพฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน
2. ทุนทรัพย์ที่ใช้ในการศึกษามากหรือน้อยกว่ากัน
3. คุณภาพของการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน
4. ภูมิลาเนาของสถานศึกษาที่อยู่ส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค
5. ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

พจน์ สะเพียรชัย (2525 : 8 - 13) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจในการศึกษาระดับ ต่าง ๆ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาว่า นับวันจะมีแนวโน้มสูงขึ้นตามลำดับ ส่วนหนึ่งเนื่อง มาจากการมีและไม่มีงานทำ และที่สำคัญการศึกษาได้รับการยอมรับให้เป็นปัจจัยพื้นฐานอีก ประการหนึ่งที่จะทำใหชีวิตเป็นชีวิตที่สมบูรณ์ เช่นเดียวกับปัจจัยด้านอาหาร ยารักษาโรค . เครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัย เมื่อทุกคนเห็นคุณค่าและความสำคัญของการศึกษา ทุกคนจึง ต้องการและไฝหา

ทิพยวรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา (2526 : 32 - 34) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจในการ ศึกษาว่า แรงจูงใจในการศึกษาของบุคคลในแต่ละระดับจะแตกต่างกันออกไปตามวัย ฐานะ และโอกาส เช่น วัยเด็ก ส่วนใหญ่จะเรียนเพราะพ่อแม่ให้เรียนหรือเรียนตามเพื่อน ถ้าเป็น วัยรุ่นตอนปลายจะเรียนเพื่อมองหาแนวทางการดำเนินชีวิต โดยจะดูจากญาติพี่น้องหรือผู้ใกล้ชิด ความคิดเกี่ยวกับการเรียนอาจจะเริ่มมีแนวหันเหเข้าสู่ผลได้ทางเศรษฐกิจ เช่น จะเรียนใน สาขาที่หางานทำได้ง่าย มีรายได้ดี ไม่ต้องทำงานหนัก และที่สำคัญคือต้องเป็นงานประเภทที่ ตนมีใจรัก และชอบที่จะทำด้วย เป็นต้น บางครั้งการเลือกเรียนสาขาต่าง ๆ ของเด็กวัยรุ่น

มักขึ้นอยู่กับค่านิยมของพ่อแม่ พี่น้อง และเพื่อน โดยคิดว่าการเรียนระดับมหาวิทยาลัยเท่านั้นที่จะทำให้นักธุรกิจมีโอกาสได้งานดี ๆ หากที่มีเงินเดือนสูง เป็นเจ้าคนนายคน เป็นที่เชิดหน้าชูตาของพ่อแม่ วงศ์ตระกูล โดยไม่คำนึงถึงความสามารถของผู้เรียน ในเรื่องการสนับสนุนของครอบครัวนี้ ครอบครัวใดมีฐานะทางเศรษฐกิจดี มักจะพยายามส่งเสียบุตรหลานให้ได้เรียนถึงระดับสูงสุดเท่าที่มีสติปัญญาจะเอื้ออำนวยให้เรียนได้ อาจเรียนถึงระดับปริญญาโท ปริญญาเอก ส่วนครอบครัวใดที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี ไม่อาจส่งเสียให้เรียนถึงระดับอุดมศึกษาได้ก็จำเป็นต้องให้ออกไปประกอบอาชีพช่วยเหลือครอบครัวก่อน เมื่อมีโอกาสในภายหน้าและถ้ามีความสนใจกลับเข้าศึกษาต่อใหม่ ในการศึกษาของกลุ่มหลังนี้มีลักษณะแตกต่างไปจากกลุ่มแรก กล่าวคือ คนกลุ่มหลังนี้มักจะ เลือกเรียนในสิ่งที่ตนสนใจเพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจด้วย

ปฐม นิคมานนท์ (2528 : 321) ได้กล่าวถึงเหตุจูงใจให้ผู้ใหญ่เข้ามาเรียนเหตุหนึ่งคือ เหตุจูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motives) เป็นเหตุผลที่สำคัญและชัดเจนที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนหนุ่มสาวหรือผู้ใหญ่ตอนต้นเข้าเรียน เพราะต้องการพัฒนาตนเองทั้งด้านอาชีพและความรู้ เพื่อที่จะได้หางานง่ายขึ้น ประกอบอาชีพได้ดีขึ้น ได้รับการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง หรือเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

การจัดการศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครมีหน้าที่จัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 การฝึกอาชีพนับเป็นส่วนหนึ่งในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานครมาตั้งแต่ พ.ศ. 2504 โดยกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเทศบาลนครกรุงเทพในขณะนั้น ได้จัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพโดยอาศัยคำสั่งที่ 262/2503 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2503 เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพราษฎร และได้จัดตั้งสถานฝึกอาชีพช่างเครื่องยนต์ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อย และเด็กนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนกรุงเทพมหานครที่ไม่มีโอกาสได้เรียนต่อในระดับสูงเนื่องจากสาเหตุหลายประการ เช่น ความ

ยากจน ความไม่พร้อมทางด้านสติปัญญา ต้องช่วยเหลือครอบครัว เป็นต้น (สมชาย โพธิวิชยานนท์. 2535 : 1)

โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ซึ่งเดิมอยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายการศึกษา นอกกระบบโรงเรียน กองโรงเรียน สำนักการศึกษา และเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2535 ได้โอน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครมาอยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายพัฒนาอาชีพ กองส่งเสริม อาชีพ สำนักพัฒนาชุมชน

ฝ่ายพัฒนาอาชีพมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบ กรุงเทพมหานคร การขออนุมัติจัดตั้งสถานศึกษา การออกหนังสือรับรองความรู้ การเทียบความรู้ การเทียบวุฒิ จัดทำแผนงานและโครงการร่วมกับโรงเรียนฝึกอาชีพ เพื่อขยายการศึกษานอก ระบบโรงเรียน การเปิด-ปิด ยุบแผนกวิชา โดยพิจารณาความเป็นไปได้และประโยชน์ที่จะได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับหลักสูตร ตำราเรียน แบบเรียน คู่มือการกำหนดคุณลักษณะมาตรฐาน รูปแบบ การฝึกอบรมบุคลากรประเภทต่าง ๆ จัดให้มีการทดสอบฝีมือช่างตามเกณฑ์มาตรฐาน การนิเทศ งานด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในวิชาชีพแก่ครูอาจารย์ในสถานศึกษา โดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ 3 หน่วยงานดังนี้

1. งานบริหารการศึกษาวิชาชีพ
2. งานส่งเสริมการศึกษาวิชาชีพ
3. งานพัฒนามาตรฐานวิชาชีพ

โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ปัจจุบันมีอยู่ 23 โรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ โรงเรียนที่มีอาคารเป็นของตนเอง 10 โรงเรียน เปิดสอนภาคปกติและภาคค่ำ และโรงเรียนที่ใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนประถมศึกษากรุงเทพมหานคร 13 โรงเรียน เปิดสอนเฉพาะภาคค่ำ วิชาช่างที่เปิดสอนทั้งภาคปกติและภาคค่ำรวมทั้งสิ้น 36 วิชา ภาคปกติ หลักสูตร 5 เดือน (600 ชั่วโมง) และหลักสูตร 3 เดือน (360 ชั่วโมง) ภาคปกติเรียน เวลา 8.30 - 15.30 น. ภาคค่ำเรียนเวลา 17.00 - 20.20 น.

จากแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2535-2539) ในส่วนแผนงาน พัฒนาการศึกษาก็ได้กำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย และเป้าหมายในการฝึกอาชีพไว้ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการศึกษาด้านอาชีพให้เป็นเครือข่ายของการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อผู้เรียนและประชาชนมีโอกาสแสวงหาความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพ ได้รับข่าวสารและข้อมูลที่ต้องการอย่างกว้างขวาง
2. เพื่อผลิตแรงงานที่มีคุณภาพรองรับอุตสาหกรรม และเศรษฐกิจโดยรวมและมุ่งให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรม มีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม มีสุขภาพสมบูรณ์ ใช้ชีวิตอย่างเป็นสุข และรักษาความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน

นโยบาย

นโยบายพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 4 ได้กล่าวถึงการศึกษาในระบบไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมกิจกรรมให้บริการความรู้ข่าวสารข้อมูลในลักษณะเครือข่ายในรูปแบบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคคล ชุมชนและสังคม เพื่อให้เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต
 2. เร่งรัดและประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมการฝึกอาชีพระยะสั้น เพื่อผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ และมีความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการให้ทันต่อความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ และให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม ศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
- จะเห็นว่าจากนโยบายที่กำหนดไว้ในข้อ 2 ได้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงเกี่ยวกับการฝึกอาชีพ

เป้าหมาย

1. จัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 4 แห่ง
2. ขยายวิชาช่างเพิ่มขึ้นตามความต้องการของตลาดแรงงาน

3. จัดหาที่อ่านหนังสือให้ชุมชนปีละ 36 แห่ง

4. ผู้เรียนมีความรู้ด้านอาชีพพื้นฐาน และสามารถนำไปศึกษาต่อระดับสูง รวมทั้ง
นำไปประกอบอาชีพได้

แนวทางและมาตรฐานในการดำเนินงาน

1. พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนให้ครอบคลุมผสมผสานความรู้ดั้งเดิม
ของไทย และวิทยาการใหม่ด้านอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์เข้ากับสังคมไทยได้อย่าง
เหมาะสม

2. จัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพและขยายวิชาช่างเพิ่มขึ้น เพื่อรับรองผู้ด้อยโอกาสทาง
การศึกษาและ เปิดโอกาสให้มีการศึกษาตลอดชีวิต โดยพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบ
อาชีพให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน

3. สนับสนุนระบบเครือข่ายการเรียนรู้ต่อเนื่อง ให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่าน จัดหา
อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพ
ชีวิตให้ดีขึ้น

4. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนสนใจศึกษาต่อด้านอาชีพเพิ่มมากขึ้น และทั่วถึงทุกชุมชน
พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชน องค์กรชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา
หลักสูตรด้านอาชีพ

5. จัดกิจกรรมการเรียนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย
มีความรับผิดชอบต่อนักที่เห็นคุณค่าของการรักษาศิลปวัฒนธรรม มีจิตสำนึกและส่วนร่วมในการ
พัฒนาสังคม

นโยบายด้านการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

นโยบายด้านการศึกษา ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (2535) ประกาศไว้แก่ประชาชน
มีดังนี้

1. นักเรียนมีความรู้คู่ความดี

ความรู้ หมายถึง ให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น มีความรู้เหมาะสมที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมเมืองร่วมกันได้อย่างมีความสุข มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตดี เป็นมวลความรู้ และประสบการณ์ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่จะต้องสอนให้นักปฏิบัติได้จริงเป็นพฤติกรรมที่ติดตัวไปและนำไปใช้ในสังคม

ความดี บล็อกฝังให้นักเรียนมีความสะอาด คือ สะอาดทั้งกายและจิตใจ และสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ เสียสละ กตัญญู รู้กติกา การปฏิบัติตามกติกา หมายถึง การรักษาระเบียบวินัย

2. ประชาชนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ให้มีความรู้ในการประกอบอาชีพตามความสนใจและความถนัดโดยจัดให้มีการฝึกอาชีพแก่ผู้ที่มีอายุพ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับแล้วมิได้เรียนต่อในชั้นที่สูงขึ้น และฝึกอาชีพแก่ประชาชนที่สนใจ โดยจะสนับสนุนให้เปิดโรงเรียนฝึกอาชีพเพิ่มขึ้นในประเภทที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ให้มีความรู้ในการดำรงชีวิตที่ดี คือ ส่งเสริมให้ประชาชนยึดสถาบันศาสนาและศาสนาของศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว และนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตทั้งด้านส่วนตัวและการงาน ให้มีการเสียสละเพื่อส่วนรวมคือท้องถิ่นและชาติ ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน มีความรู้ในการดูแลรักษาสุขภาพของตนเองและครอบครัว ส่งเสริมกิจกรรมทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม และความรู้ในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รู้จักใช้สิทธิและปฏิบัติตามหน้าที่ในฐานะพลเมืองดีของชาติ รวมทั้งให้ความร่วมมือในการบริหารและปกครองส่วนท้องถิ่นของกรุงเทพมหานคร

หลักสูตร

ลักษณะของหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นของโรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร (กรุงเทพมหานคร. 2533 : 5) ได้กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

1. ภาคปกติ หลักสูตร 5 เดือน (600 ชั่วโมง) วิชาที่เปิดสอน ได้แก่ ช่างเครื่องยนต์ ช่างเครื่องยนต์เล็กและจักรยาน ช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุ และโทรทัศน์ ช่างเครื่องทำความเย็นและปรับอากาศ ช่างเสื้อสตรี และช่างเสริมสวย

2. ภาคปกติ หลักสูตร 3 เดือน (360 ชั่วโมง) วิชาที่เปิดสอนมีดังนี้ ช่างโทรทัศน์สี วิดีโอ ช่างเครื่องยนต์ขั้นสูง ช่างเจียรไนพลอย ช่างตัดผมชาย ช่างเย็บจักรอุตสาหกรรม วิชาอาหารและโภชนาการ วิชาพิมพ์ดีด (ภาษาไทย) วิชาออกแบบเสื้อ ช่างศิลปประยุกต์ ช่างเชื่อมโลหะ ช่างเสื้อผ้าชาย ช่างทำตัวเรือน เครื่องประดับ พนักงานโรงแรมและภัตตาคาร คนตรีสากล ช่างเขียนและศิลปโฆษณา

3. ภาคค่ำ หลักสูตร 3 เดือน (360 ชั่วโมง) วิชาที่เปิดสอนมีดังนี้ ช่างเครื่องยนต์เบนซิน ช่างเครื่องยนต์ดีเซล ช่างเครื่องล่างรถยนต์ ช่างรถไฟฟ้า รถยนต์ ช่างจักรยานยนต์ ช่างเครื่องกลไฟฟ้า ช่างเดินสายไฟในอาคาร ช่างวิทยุ ช่างโทรทัศน์สี ช่างเครื่องเสียง ช่างทำความเป็นและปรับอากาศ ช่างเสื้อผ้าสตรี ช่างเย็บจักรอุตสาหกรรม ช่างออกแบบเสื้อผ้า ช่างเสริมสวยสตรี ช่างเย็บเสื้อผ้าชาย ช่างตัดผมชาย ช่างเจียรไนพลอย วิชาพิมพ์ดีด ช่างเชื่อมไฟฟ้า ช่างเชื่อมแก๊ส ช่างศิลปประดิษฐ์ ช่างศิลปประยุกต์ ช่างทำตัวเรือนเครื่องประดับ วิชาอาหารและโภชนาการ วิชาพนักงานโรงแรมและภัตตาคาร

การรับสมัครและการเปิดเรียน

ภาคปกติ (หลักสูตร 5 เดือน)

รุ่นที่ 1 รับสมัครวันที่ 1 - 30 เมษายน เปิดเรียนวันที่ 18 พฤษภาคม ถึง 15 ตุลาคม ของทุกปี

รุ่นที่ 2 รับสมัครวันที่ 15 กันยายน - 15 ตุลาคม เปิดเรียนวันที่ 1 พฤศจิกายน ถึง 31 มีนาคม ของทุกปี

ภาคปกติและภาคค่ำ (หลักสูตร 3 เดือน)

รุ่นที่ 1 รับสมัครวันที่ 15 เมษายน - 15 พฤษภาคม เปิดเรียนวันที่ 1 มิถุนายน ถึง 31 สิงหาคม ของทุกปี

รุ่นที่ 2 รับสมัครวันที่ 15 สิงหาคม - 15 กันยายน เปิดเรียนวันที่ 1 ตุลาคม ถึง 31 ธันวาคม ของทุกปี

รุ่นที่ 3 รับสมัครวันที่ 15 พฤศจิกายน - 15 ธันวาคม เปิดเรียนวันที่ 2 มกราคม ถึง 31 มีนาคม ของทุกปี

คุณสมบัติของผู้สมัคร

ผู้สมัครเป็นชายหรือหญิง อายุ 13 ปีขึ้นไป สุขภาพแข็งแรง ไม่มีอุปสรรคต่อการเรียน
ความประพฤติเรียบร้อย และอ่านข้อเขียนได้

หลักฐานการสมัคร

สำเนาทะเบียนบ้านหรือบัตรประชาชน ใบสุทธิ หรือเอกสารแสดงความรู้ รูปถ่าย
ขนาด 2 นิ้ว 2 รูป เงินค่าสมัคร 5 บาท เงินค่าบำรุงการศึกษา 100 บาท

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อได้มีผู้ศึกษาไว้ทั้งทางต่างประเทศ
และในประเทศดังนี้

1. งานวิจัยต่างประเทศ การสำรวจในประเทศอังกฤษ โดยสถาบันผู้ใหญ่แห่งชาติ
(National Institute For Adult Education) ได้ทำการสำรวจหาเหตุผลที่ทำให้ผู้ใหญ่
เข้าเรียนในสถานศึกษา พบว่า เหตุผลจูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motive) เป็นเหตุผล
สำคัญและชัดเจนที่สุด รองลงมาได้แก่ เพื่อพัฒนาตนเอง (Self Development) ต้องการ
เพิ่มพูนความรู้ให้ตนเองและเพื่อนำไปปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ในครอบครัว เช่น กลุ่มแม่บ้าน
(Captive Wives) เหตุจูงใจทางสังคม (Social Motives) และเหตุผลอื่น เช่น สนใจ
กิจกรรมนั้น โดยเฉพาะโปรแกรมเปิดสอนอยู่ใกล้ ๆ บ้านและมาเรียนเพราะมีเวลาว่างช่วงนั้น
พอดี

โบเชียร์ (Boshier. 1971 : 3 - 26) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ
ของผู้ใหญ่ประเทศแคนาดา นิวซีแลนด์ และสหรัฐอเมริกา โดยได้สร้างเครื่องมือหรือแบบวัด
การเข้าเรียนต่อ (Educational Participation Scale หรือ E P S) และนำมาทำ
การศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ในประเทศดังกล่าว โดยเขาได้แบ่ง
แรงจูงใจออกเป็น 14 ด้าน คือ

1. แรงจูงใจด้านความต้องการช่วยเหลือสังคม
2. แรงจูงใจด้านการติดต่อทางสังคม
3. แรงจูงใจด้านการเพิ่มพูนความรู้ตามการชักนำของผู้อื่น
4. แรงจูงใจด้านประเพณีของปัญญา
5. แรงจูงใจด้านเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาชีพตามการชักนำของตนเอง
6. แรงจูงใจด้านการทำตามระเบียบสังคม
7. แรงจูงใจด้านการเตรียมตัวเพื่อการศึกษา
8. แรงจูงใจด้านความอยากรู้อยากเห็นทางวิชาการ
9. แรงจูงใจด้านการทดแทนด้านสังคม
10. แรงจูงใจด้านการอยากมีส่วนร่วมในสังคม
11. แรงจูงใจด้านการหลบเลี่ยงรายการโทรทัศน์
12. แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย
13. แรงจูงใจด้านการฝึกปฏิบัติสัมพันธ์กับผู้อื่น
14. แรงจูงใจด้านการส่งเสริมความรู้ในส่วนที่ขาดอยู่

ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า ผู้ใหญ่เข้าเรียนด้วยแรงจูงใจที่ต่างกัน และตัวแปรด้านอายุ เพศ ระดับการศึกษาและอาชีพ มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจเหล่านี้ด้วยคือ ผู้ที่มีอายุน้อยมีแรงจูงใจในด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นสูง ผู้ชายมีแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น และแรงจูงใจด้านประกอบอาชีพสูง ผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำ มีแรงจูงใจในด้านการประกอบอาชีพสูง นอกจากนี้ผลของการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่า ผู้ที่เข้ามาเรียนหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่อาจมีแรงจูงใจมากกว่าหนึ่งด้าน ต่อมาในปี 1971 โรเบียร์ ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่เฉพาะในสหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้มีอายุน้อยมีแรงจูงใจด้านการทำงานตามความคาดหวังของผู้อื่นสูง ส่วนผู้ที่มีอายุมากมีแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้สูง

มอร์สตัน และสมาร์ท (Morstain and Smart, 1974 : 83 - 89) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจที่ทำให้ผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกาเข้าเรียนในสถานศึกษา พบว่า ผู้มีอายุน้อยมีแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นสูง ส่วนเพศชายมีแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นสูง และเพศหญิงมาเรียนเพราะต้องการความรู้

2. งานวิจัยภายในประเทศ

ชาตรี อายุวัฒน์ (2518 : 80 - 81) ได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุให้นักศึกษาผู้ใหญ่เลือกเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในโรงเรียนสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร กับโรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ เมื่อปีการศึกษา 2518 ผลการวิจัยพบว่า สภาพทั่วไปของนักศึกษาผู้ใหญ่คือ สมรสแล้ว มีความรู้ระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อาชีพค้าขาย รับราชการ ทหาร ตำนา และองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดคือ องค์ประกอบด้านอาชีพ ซึ่งเรียนสำเร็จแล้วหางานทำได้ง่าย สามารถใช้วิชาชีพหารายได้พิเศษ เป็นอาชีพที่มีรายได้ดี ส่วนองค์ประกอบรองลงมา ได้แก่ ความต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบองค์ประกอบแต่ละด้าน พบว่า องค์ประกอบด้านอาชีพ มีอิทธิพลมากกว่าองค์ประกอบด้านส่วนตัวและสังคม สำหรับข้อเสนอแนะคือ หลักสูตรที่จัดควรนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ และเป็นอาชีพที่สอดคล้องกับอาชีพที่ทำอยู่ อีกประการหนึ่งนักศึกษาที่มาเรียนส่วนมากต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ หลักสูตรที่จัดควรมีระยะเวลาเรียนสั้น ๆ และสามารถนำไปใช้ได้กับปัญหาเฉพาะอย่างได้

อรรถพล เต็ดดวง (2518 : 69 - 70) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนตำรวจนครบาลของนักเรียนพลตำรวจนครบาล โดยมีแรงจูงใจจากลักษณะงานของตำรวจ ร้อยละ 79.40 ผลตอบแทนจากอาชีพตำรวจ ร้อยละ 64.80 อิทธิพลทางการเงิน ร้อยละ 61.60 อิทธิพลทางด้านบุคคล ร้อยละ 48.20 และอิทธิพลจากความจำเป็น ร้อยละ 44.20 ซึ่งผลของการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บรุ้ง บุญผดุง (2525 : 102) ได้ศึกษาถึงแรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีแรงจูงใจในด้านลักษณะงานตำรวจอยู่ในระดับสูง และแรงจูงใจในด้านอิทธิพลทางบุคคล ทางการเงินและทางผลตอบแทนจากอาชีพอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่เคยเป็นข้าราชการตำรวจมาก่อน จะมีแรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจสูงกว่านักเรียนตำรวจที่ไม่เคยเป็นข้าราชการตำรวจมาก่อน นอกจากนี้ยังพบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของนักเรียนนายร้อยตำรวจไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

อมรรณ จามน้อยพรหม (2520 : 59) ได้ศึกษามูลเหตุจูงใจที่ทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่ เข้าศึกษาในหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับ 4 ของโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล สกลนคร พบว่า สภาพทั่วไปของนักศึกษาส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 16 - 20 ปี เป็นโสด มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 1,000 บาท ส่วนใหญ่ได้จากบิดามารดา และยังคงอาศัยอยู่กับบิดามารดา มีสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง มีเหตุจูงใจในการเข้าเรียนคือ ต้องการความก้าวหน้า โดยนำความรู้ที่เรียน ไปปรับปรุงงานที่ทำในปัจจุบันให้ดีขึ้น

บุญสม พงษ์พันธ์ (2525 : 98) ได้ศึกษาปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่เลือกเรียนวิชาชีพ ในโรงเรียนราษฎรอาชีวศึกษาหลักสูตรโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพทั่วไปของ นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นโสด มีอายุไม่เกิน 20 ปี มีความรู้ระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 และยังไม่ได้ประกอบอาชีพ ส่วนปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาเลือกเรียนคือ มีความชอบและรักใน วิชาชีพที่เรียน ต้องการรู้ลักษณะของวิชาที่เรียนและสามารถปฏิบัติได้ เป็นวิชาชีพที่สามารถเลี้ยง ตนเองและครอบครัวได้ เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับความรู้และความสามารถของตน สามารถนำ ไปประกอบอาชีพอิสระได้ สังคมให้การยอมรับและให้ความสำคัญต่อวิชาชีพที่เรียน

ณรงค์ เทียนส่ง (2526 : 24) ได้ศึกษาเหตุผลที่ทำให้ผู้ใหญ่เข้ามาเรียนในสถาน ศึกษา พบว่า ผู้ใหญ่มีเหตุผลที่แตกต่างกัน เช่น เพื่อสร้างอนาคต เพื่อยกสถานภาพชีวิตของตน ให้สูงขึ้น เพื่อเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพ เพื่อความก้าวหน้าและเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิด ประโยชน์ ต้องการเป็นคนฉลาดเหมือนคนอื่น ๆ และต้องการเรียนให้สูงขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2528 : 9) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การ ศึกษากับการมีงานทำ และให้แนวคิดว่าการที่จะจัดการศึกษาให้ผู้สำเร็จการศึกษา มีงานทำนั้น ต้องคำนึงถึงความต้องการของตลาด จากการวิจัยพบว่า อุตสาหกรรมส่งออกกำลังได้รับการ สนับสนุน สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ สินค้าแปรรูป อาหาร การผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป อัญมณี แพงววจรไฟฟ้าสำเร็จรูป และของเล่นเด็ก ซึ่งสินค้าเหล่านี้ใช้วิทยาการไม่สูงนัก และใน 2 กรณีแรก มีการใช้ทรัพยากรภายในประเทศค่อนข้างสูง ก่อให้เกิดผลเชื่อมโยงไปสู่การเกษตร ได้มาก

ประภาศรี มานะ (2528 : 102) ได้ศึกษาลักษณะของผู้ตัดสินใจศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ 4 ในจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า เหตุผลของการเข้าเรียนต่อคือ เพื่อต้องการเพิ่มพูนความรู้

อนันต์ พงษ์สัตยา (2529 : 65) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าเรียน และไม่เข้าเรียนของผู้ไม่รู้หนังสือตามโครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ จังหวัดน่าน พบว่า เหตุผลในการเข้าเรียนของผู้ไม่รู้หนังสือคือ ต้องการอ่านออก เขียนได้ เห็นความสำคัญของการอ่านออกเขียนได้ จากนั้น ผู้ใหญ่บ้าน ชักจูงให้มาเรียน และเห็นว่าเป็นการเรียนที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

นิตยา วัฒนารณ์ (2530 : 89 - 90) ได้ศึกษาเรื่องเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในระดับปานกลาง โดยมีเหตุผลส่วนตัวเป็นเหตุจูงใจสูงสุด นักศึกษาที่มีเพศ คณะ หรือที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและรายได้ต่างกัน มีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่มีงานทำและไม่มีการทำงาน มีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อด้านเหตุผลส่วนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาที่มีงานทำมีเหตุจูงใจในการเข้าต่อระดับปริญญาโทสูงกว่านักศึกษาที่ไม่มีการทำงาน แต่มีเหตุจูงใจด้านลักษณะของสถาบัน ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น ด้านความมุ่งมั่น และเหตุจูงใจโดยรวมไม่แตกต่างกัน สำหรับนักศึกษาที่สอบเข้าศึกษาต่อจำนวนครั้งต่างกัน มีเหตุจูงใจเกี่ยวกับลักษณะของสถาบัน เหตุผลส่วนตัว และเหตุจูงใจโดยรวมแตกต่างกัน แต่มีเหตุจูงใจเกี่ยวกับด้านการสนับสนุนของผู้อื่น และความมุ่งมั่นไม่แตกต่างกัน

สถาบันการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติ (ทรงวุฒิ วัฒนเขจร. 2533 : 13 ; อ้างอิงมาจาก สถาบันการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติ. ม.ป.ป.) ได้แบ่งเหตุผลที่ผู้ใหญ่เข้าเรียนดังนี้

1. เหตุผลจูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motives) เป็นเหตุผลที่สำคัญที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนหนุ่มสาวหรือผู้ใหญ่วัยต้นมาเข้าเรียน เพราะต้องการพัฒนาตนเอง ทั้งด้านอาชีพและด้านความรู้ เพื่อจะได้หางานง่ายขึ้น ประกอบอาชีพได้ดีขึ้น ได้รับการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งหรือเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นต้น

2. เพื่อพัฒนาตนเอง (Self Development) เหตุผลข้อนี้มีความชัดเจนน้อยกว่าข้อแรก เช่น ต้องการเพิ่มพูนความรู้ ขยายโลกทัศน์ หรือสนใจวิชาการแขนงใดโดยเฉพาะ เพื่อยกระดับความรู้ของตนเอง

3. แม่บ้านที่อยู่แต่ในบ้าน (Captive Wives) เป็นเหตุผลสำคัญประการหนึ่งในสังคมเมือง โดยเฉพาะในหมู่บ้านที่ไม่ได้ทำงานนอกบ้าน ต้องการเพิ่มพูนความรู้ให้ตนเอง และเพื่อปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ในครอบครัว มักใช้เวลาว่างในช่วงกลางวันเข้าเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ เช่น เรียนทำอาหาร ตัดเย็บเสื้อผ้า เรียนภาษา ศิลปะแขนงต่าง ๆ เป็นต้น

4. เหตุจูงใจทางสังคม (Social Motives) พบว่า เป็นเหตุผลสำคัญอีกอย่างหนึ่ง เหตุผลสามข้อแรกก็เนื่องมาจากแรงผลักดันทางสังคมแฝงอยู่ด้วย นอกจากนี้ก็เข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากต้องการตามให้ทันคนอื่น ไม่อยากล้าหลัง ขจัดความเหงามา บางรายมักเรียนเพราะหวังว่าจะพบชายในฝัน บางคนเข้าเรียนตามพรรคพวก

5. เหตุผลอื่น ๆ เช่น สนใจกิจกรรมนั้นโดยเฉพาะบางรายเห็นว่าเพราะมีโปรแกรมนั้นเปิดสอนอยู่ใกล้ ๆ บ้าน นอกจากนี้ก็เข้าเรียนเพราะความจำเป็นขึ้นมาในช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิต เช่น ในช่วงผู้ใหญ่วัยต้นต้องการรู้เรื่องการตกแต่งบ้าน การเลี้ยงลูก พัฒนาอาชีพ ในวัยกลางคนต้องการใช้เวลาว่าง ต้องการเข้าใจเรื่องของวัยรุ่น เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุตร เป็นต้น

ฉัตรวุฒิ ธรรมกุลมงคล (2534 : 126) ได้ศึกษาเรื่ององค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบ ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลจากการศึกษาพบว่านักศึกษาส่วนมากเป็นเพศหญิงมีอายุระหว่าง 18-35 ปี บิดามารดาจบชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น มาจากครอบครัวที่ประกอบอาชีพค้าขาย นักศึกษามีพื้นฐานการศึกษาระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น นักศึกษาที่จบชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้นกับที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่จบระดับปริญญาตรีขึ้นไป สำหรับนักศึกษาที่ประกอบอาชีพในระดับช่างฝีมือ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ประกอบอาชีพค้าขาย อาชีพบริการ ผู้ใช้แรงงาน และผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ นักศึกษาที่ประกอบอาชีพบริการและอาชีพระดับช่างฝีมือ มีระดับ

แรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ และนักศึกษาที่ประกอบอาชีพ ระดับวิชาชีพ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่าที่ประกอบอาชีพไร้แรงงาน นักศึกษาที่ประกอบอาชีพช่างฝีมือ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนทุกด้านสูงกว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพไร้แรงงานและที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ นอกจากนี้นักศึกษาที่เรียนวิชาช่างตัดเสื้อและช่างวิทยุ โทรทัศน์ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ ในด้านการนำความรู้ไปช่วยชุมชน และสูงกว่านักศึกษาที่เรียนพิมพ์ดีดในด้านการประกอบอาชีพ ส่วนนักศึกษาที่เรียนวิชาช่างตัดเสื้อ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ พิมพ์ดีด และช่างวิทยุโทรทัศน์ ในด้านการหลีกเลี่ยงสภาพที่เป็นอยู่ นักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ และช่างตัดเสื้อ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนวิชาพิมพ์ดีดในด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น นอกจากนี้พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนรวมทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ผู้ที่มีอายุระหว่าง 18-35 ปี มีเหตุจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่าผู้เรียนที่มีอายุ 35 ปี ขึ้นไป

รังรอง สีทองดี (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการศึกษาต่อของ นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอายุระหว่าง 26-35 ปี ส่วนใหญ่ยังเป็นโสด อาชีพรับราชการ มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก นิสิตมีเหตุจูงใจในการศึกษาต่อไม่แตกต่างกันในด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส และอาชีพ แต่นิสิตที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีเหตุจูงใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เสาวนีย์ พันัสสรณ์ (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องเหตุจูงใจในการเข้าเรียน ภาษาของผู้เรียนในโรงเรียนสอนภาษาต่างประเทศภาคเอกชน ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้เรียนเป็นหญิงร้อยละ 65.22 อายุมีตั้งแต่ 14 ปีขึ้นไป ที่มากที่สุดได้แก่ กลุ่มอายุ 21-27 ปี และ 14-20 ปี อาชีพร้อยละ 42.56 ประกอบอาชีพธุรกิจ/บริการ ร้อยละ 39.11 เป็นนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 40.33 มีพื้นฐานระดับ ปริญญาตรีหรือสูงกว่า ร้อยละ 32.67 ระดับมัธยมศึกษา สำหรับภาษาที่เรียน เรียงตามลำดับ คือ ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น และ

ภาษาฝรั่งเศส เหตุจูงใจในการเข้าเรียนรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้านคือ การเรียนเพื่อรู้ กับการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ผู้เรียนเมื่อจำแนกตามเพศ ไม่พบความแตกต่าง แต่เมื่อจำแนกตามตัวแปรอื่นคือ อายุ อาชีพ พื้นฐานการศึกษาและภาษาที่เลือกเรียนพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

สุพิน เปรมศรี (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องสาเหตุการเลือกเรียนวิชาชีพของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในหน่วยงานที่จัดการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นส่วนใหญ่เป็นเพศชาย กลุ่มอายุ 14-18 ปี จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า และยังไม่ได้ประกอบอาชีพ สมัครเรียนสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมมากที่สุด และจำนวนนักศึกษาที่มีมากคือ หน่วยงานจากวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นมีสาเหตุการเลือกเรียนวิชาชีพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก และมีสาเหตุการเลือกเรียนวิชาชีพด้านอาชีพสูงกว่าด้านส่วนตัว ส่วนทางด้านเพศและอายุต่างมีสาเหตุการเลือกเรียนวิชาชีพโดยส่วนรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทางด้านระดับการศึกษา และศึกษาจากหน่วยงานที่จัดการศึกษานอกโรงเรียน อาชีพต่างกันมีสาเหตุการเลือกเรียนวิชาชีพโดยส่วนรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านสาขาวิชาชีพต่างกัน มีสาเหตุการเลือกเรียนวิชาชีพโดยส่วนรวมและด้านอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีสาเหตุการเลือกเรียนวิชาชีพด้านส่วนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่าปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่คือ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส พื้นฐานการศึกษา อาชีพ รายได้ สาขาวิชาที่เรียน การเห็นคุณค่าของการศึกษา และอาชีพที่ทำอยู่ขณะนั้น ส่วนการมาเรียนของผู้ใหญ่มีแรงจูงใจแตกต่างกันออกไป ในที่นี้ผู้วิจัยขอแบ่งแรงจูงใจออกเป็น 6 ด้านคือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม และด้านการเรียนเพื่อรู้ ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่สำคัญในการมาเรียนของผู้ใหญ่

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนแตกต่างกัน
5. นักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนแตกต่างกัน
6. นักศึกษาที่เรียนรอบการเรียนต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนแตกต่างกัน
7. นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนแตกต่างกัน
8. นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มุ่งศึกษาแรงจูงใจในการเข้ามาเรียนของนักศึกษา โรงเรียนฝึกออาชีพรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีรายละเอียดในการดำเนินงานดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในโรงเรียนฝึกออาชีพ กรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนมิถุนายน - สิงหาคม ปีการศึกษา 2537 ใน 3 หมวดวิชา คือ หมวดวิชาอุตสาหกรรม หมวดวิชาคหกรรม และหมวดวิชาพาณิชยกรรม จากโรงเรียนฝึกออาชีพ กรุงเทพมหานคร ซึ่งเปิดสอนครบทั้ง 3 หมวดวิชา จำนวน 7 โรงเรียน มีผู้เรียนทั้งสิ้น 3,565 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สุ่มมาจากประชากรข้างต้นโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ซึ่งดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางของยามาเน่ (Yamane. 1973 : 1088) ระดับความเชื่อมั่นที่ .05 และคำนวณจากประชากร 3,565 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 366 คน

2. สุ่มผู้เรียน คำนวณหาสัดส่วนของผู้เรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนให้ได้ตามสัดส่วนที่ต้องการ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียนดังแสดงในตาราง 1 ต่อไปนี้

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียนและหมวดวิชาที่เปิดสอนรอบเช้าและรอบค่ำ

โรงเรียนฝักอาชีพ กรุงเทพมหานคร	อุตสาหกรรม		คหกรรม		พาณิชยกรรม		รวม
	กลุ่มตัวอย่าง		กลุ่มตัวอย่าง		กลุ่มตัวอย่าง		
	เช้า	ค่ำ	เช้า	ค่ำ	เช้า	ค่ำ	
ดินแดง 1	23	30	-	-	-	-	53
ดินแดง 2	2	3	24	27	2	3	61
บางรัก	5	12	3	6	-	-	26
บ่อนไก่	21	34	8	9	2	2	76
อาทร	13	13	13	10	2	2	53
หลวงพ่อกวีศักดิ์	14	15	7	9	-	-	45
คลองเตย	4	4	23	21	-	-	52
รวม	82	111	78	82	6	7	366

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษานักรเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามลำดับชั้นดังต่อไปนี้

1. การสร้างเครื่องมือ

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ใช้แนวคิดแบบวัดแรงจูงใจของ
โบเชียร์ (Boshier. 1971 : 3 - 26)

1.2 ศึกษาแบบสอบถามของณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล (2534 : 155 - 159)
แล้วนำมาปรับให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้

1.3 นำร่างแบบสอบถามเสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมปริญญาโท
เพื่อพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

1.4 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของประธานและกรรมการควบคุม
ปริญญาโท แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน คือ รศ.ดร.ปฐม นิคมานนท์ รศ.สุวัฒน์
วัฒนวงศ์ และอาจารย์ทรง นามานุศาสตร์ เพื่อตรวจสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาและให้คำแนะนำ
แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุง

1.5 นำแบบสอบถามไปทดลองหาคูณภาพ โดยนำไปทดลองเก็บข้อมูลกับ
นักศึกษาที่เรียนในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครที่ไม่ได้เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน
30 คน เพื่อนำผลมาวิเคราะห์หาคูณภาพของแบบสอบถาม

1.6 นำแบบสอบถามไปคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์
แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น
ของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.92

2. ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพ
การสมรส วุฒิการศึกษา หมวดวิชา รอบการเรียน รายได้ และอาชีพ มีทั้งหมด 8 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษามีทั้งหมด 6 ด้าน
รวม 60 ข้อ คือ

1. แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ตั้งแต่ข้อ 1 - 10
2. แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	ตั้งแต่ข้อ 11 - 20
3. แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ	ตั้งแต่ข้อ 21 - 30
4. แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่	ตั้งแต่ข้อ 31 - 40
5. แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน	ตั้งแต่ข้อ 41 - 50
6. แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้	ตั้งแต่ข้อ 51 - 60

จัดทำเป็นข้อคำถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบ 5 ช่องคะแนน ซึ่งหมายถึง ระดับแรงจูงใจที่ทำให้นักศึกษาเข้าเรียนเรียงกันจากระดับแรงจูงใจน้อยที่สุดไปถึงมากที่สุด และได้กำหนดการให้คะแนนแรงจูงใจในการเข้าเรียนแต่ละระดับเป็นดังนี้ คือ

- 5 หมายถึง มากที่สุด
- 4 หมายถึง มาก
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง น้อย
- 1 หมายถึง น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร
2. ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยขอความร่วมมือจากทางโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 7 โรงเรียน ให้ช่วยแจกแบบสอบถามและแนะนำวิธีการตอบ พร้อมทั้งรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2537

3. เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามได้แล้ว นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ และคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ไว้เพื่อการวิเคราะห์ต่อไป ซึ่งปรากฏว่าแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา มีจำนวน 366 ฉบับ และเป็นฉบับที่สมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 366 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่แจกไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากรวบรวมและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมดแล้ว นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการมาเรียน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้ t-test และกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป ใช้ F-test หากพบว่า มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ใช้วิธี Studentized-q-Statistic โดยวิธีของนิวแมน คูลส์ (Newman Keuls Method) และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติดังกล่าวใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X (Statistical Package for the Social Science Version - 10)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 :

1. การคำนวณค่าสถิติพื้นฐาน การคำนวณค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนมีดังนี้

1.1 หาอัตราร้อยละ ใช้สูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

1.2 ค่าเฉลี่ย ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา

สายยศ. 2524 : 77)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตร ω - Coefficient

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 17)

$$\omega = \frac{N}{N-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

N แทน จำนวนข้อในแบบสอบถาม

$\sum s^2_i$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ

s^2_t แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

3. สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย 2 กลุ่ม โดยใช้สูตร (ส่วน
สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 97)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s^2_1}{n_1} + \frac{s^2_2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2

s^2_1, s^2_2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2

n_1, n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2

3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2
กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 108)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution

MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้ว ตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่
โดยวิธี Studentized-q-Statistic ตามวิธีของนิวแมน-คูลส์ (Winer. 1971 : 210 -
218)

$$q = \frac{\bar{T}_{\text{largest}} - \bar{T}_{\text{smallest}}}{MS_{\text{error}}/\tilde{n}}$$

เมื่อ q แทน ค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่
 $\bar{T}_{\text{largest}}$ แทน คะแนนเฉลี่ย Treatment ที่มากที่สุด
 $\bar{T}_{\text{smallest}}$ แทน คะแนนเฉลี่ย Treatment ที่น้อยที่สุด
 MS_{error} แทน Mean Square ของความคลาดเคลื่อน
 $\tilde{n}$ แทน Harmonic Mean ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในความหมาย
ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน
t	แทน	ค่า t ที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่า F ที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
df	แทน	ระดับขั้นแห่งความอิสระ (degree of freedom)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 3 ตอน เรียงตามลำดับดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง
- ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละด้าน
- ตอนที่ 3 เปรียบเทียบแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็นข้อมูลด้านเพศ อายุ สถานภาพ การสมรส วุฒิการศึกษา หมวดวิชา รอบการเรียน อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ให้นำแสดงใน ตาราง 2 ต่อไปนี้

ตาราง 2 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนทั้งหมด	366	100.00
1. เพศ		
ชาย	205	56.00
หญิง	161	44.00
2. อายุ		
ต่ำกว่า 18 ปี	69	18.90
18-35 ปี	245	66.90
35 ปีขึ้นไป	52	14.20
3. สถานภาพสมรส		
โสด	257	70.20
สมรส	109	29.80

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนทั้งหมด	366	100.00
4. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าประถมศึกษา	19	5.20
ป.6 - มัธยมศึกษาตอนต้น	245	66.90
มัธยมศึกษาตอนปลาย - อนุปริญญา	94	25.70
ปริญญาตรีขึ้นไป	8	2.20
5. หมาวตววิชา		
อุตสาหกรรม	194	53.00
คหกรรม	159	43.40
พาณิชยกรรม	13	3.60
6. รอบการเรเรียน		
รอบเช้า	165	45.10
รอบค่ำ	201	54.10
7. อาชีพ		
วิชาชีพ	12	3.30
ค้าขาย	31	8.50
บริการ	11	3.00
ช่างฝีมือ	35	9.60
รับจ้าง	186	50.80
นักศึกษา	91	24.90

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนทั้งหมด	366	100.00
8. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 2,000 บาท	116	31.70
2,000-5,000 บาท	179	48.90
5,001-7,000 บาท	41	11.20
มากกว่า 7,000 บาท	30	8.20

จากตาราง 2 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีทั้งหมด 366 คน สรุปได้ดังนี้

เป็นเพศชาย ร้อยละ 56.00 และเพศหญิง ร้อยละ 44.00 ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 18-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 66.90 รองลงมาคือ ต่ำกว่า 18 ปี มีร้อยละ 18.90 และตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป มีเพียงร้อยละ 14.20 ด้านสถานภาพสมรส เป็นโสด ร้อยละ 70.20 และสมรส ร้อยละ 29.80 ด้านวุฒิการศึกษา ผู้ที่จบการศึกษาระดับ ป.6 ถึงมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวนมากที่สุดคือ 66.90 รองลงมาได้แก่ ผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา ร้อยละ 25.70 ต่ำกว่าประถมศึกษา ร้อยละ 5.20 และปริญญาตรี ร้อยละ 2.20 ด้านหมวดวิชา หมวดวิชาที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ หมวดวิชาอุตสาหกรรม ร้อยละ 53.00 หมวดวิชาคหกรรม ร้อยละ 43.40 และพาณิชยกรรม ร้อยละ 3.60 ด้านรอบการเรียน ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่เรียนรอบค่ำ ร้อยละ 54.90 และรอบเช้า ร้อยละ 45.10 ด้านอาชีพที่มีจำนวนมากที่สุดได้แก่ อาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 50.80 รองลงมาอาชีพนักศึกษา ร้อยละ 24.90

อาชีพช่างฝีมือ ร้อยละ 9.60 อาชีพค้าขาย ร้อยละ 8.50 และอาชีพที่เป็นวิชาชีพกับอาชีพบริการ มีจำนวนใกล้เคียงกันคือ คิดเป็นร้อยละ 3.30 และ 3.00 ตามลำดับ ด้านรายได้กลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุดได้แก่ ผู้ที่มีรายได้ตั้งแต่ 2,000-5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.90 รองลงมา มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.70 ระหว่าง 5,000-7,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.20 และมากกว่า 7,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.20

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละด้าน

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละด้าน ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และได้กำหนดค่าเฉลี่ยของแรงงูใจออกเป็น 3 ระดับดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 2.33 หมายถึง แรงงูใจในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.34 - 3.66 หมายถึง แรงงูใจในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.67 - 5.00 หมายถึง แรงงูใจในระดับมาก

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษารวมทั้ง 6 ด้าน

ด้านของแรงจูงใจ	$\bar{X}$	S	ระดับ
ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	3.33	0.77	ปานกลาง
ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	2.81	0.83	ปานกลาง
ด้านการประกอบอาชีพ	3.75	0.72	มาก
ด้านการหลีกเลี่ยงหนีจากสภาพที่เป็นอยู่	2.85	0.85	ปานกลาง
ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน	3.07	0.98	ปานกลาง
ด้านการเรียนเพื่อรู้	4.21	0.62	มาก
รวม	3.34	0.57	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการมาเรียนรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนเพื่อรู้ ($\bar{X} = 4.21$) และด้านการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 3.75$) อยู่ในระดับมาก นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.81$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น

แรงจูงใจในการมาเรียนด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	$\bar{X}$	S	ระดับ
1. ต้องการมีเพื่อนใหม่และได้รู้จักคนมากขึ้น	3.27	1.17	ปานกลาง
2. ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างอาชีพ	3.19	1.15	ปานกลาง
3. ต้องการให้ผู้อื่นรู้จักและเป็นที่ยอมรับ	3.05	1.24	ปานกลาง
4. เพื่อขจัดความเหงา	2.59	1.30	ปานกลาง
5. ต้องการเข้าร่วมกลุ่มกิจกรรมทางสังคม	3.40	1.09	ปานกลาง
6. ต้องการได้รู้จักกับผู้ที่มีความสามารถสูงในสาขาวิชาที่เรียน	3.84	1.16	มาก
7. ต้องการพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนอื่น	3.54	1.04	ปานกลาง
8. ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมใหญ่	3.28	1.09	ปานกลาง
9. ต้องการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานในวิชาชีพกับผู้อื่น	3.55	1.10	ปานกลาง
10. ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา	3.56	1.04	ปานกลาง
รวม	3.33	0.77	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการมาเรียน ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อต้องการได้รู้จักกับผู้ที่มีความสามารถสูงในสาขาวิชาที่เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.84$) อยู่ในระดับมาก และข้อเพื่อขจัดความเหงา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.59$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาชั้น
การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น

แรงจูงใจในการเรียนด้านด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	$\bar{X}$	S	ระดับ
11. สมาชิกในครอบครัวสนับสนุนให้มาเรียน	3.65	1.24	ปานกลาง
12. เพื่อนร่วมอาชีพชักจูงให้มาเรียน	2.57	1.35	ปานกลาง
13. ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้มาเรียน	2.34	1.37	ปานกลาง
14. ผู้ที่ประสบความสำเร็จในวิชาที่เรียนแนะนำให้มาเรียน	2.77	1.41	ปานกลาง
15. ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพแนะนำให้มาเรียน	2.63	1.37	ปานกลาง
16. ผู้ที่สำเร็จไปแล้วแนะนำให้มาเรียน	2.55	1.35	ปานกลาง
17. สนใจจากการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน	3.09	1.26	ปานกลาง
18. วิชาที่เรียนกำลังเป็นที่นิยมของตลาดแรงงาน	3.74	1.03	มาก
19. ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันและสมาคมต่าง ๆ	2.29	1.24	น้อย
20. สมาชิกในชุมชนที่อาศัยอยู่สนับสนุนให้มาเรียน	2.44	1.32	ปานกลาง
รวม	2.81	0.83	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการมาเรียนด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อวิชาที่เรียนกำลังเป็นที่นิยมของตลาดแรงงานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.74$) อยู่ในระดับมาก และข้อได้รับการสนับสนุนจากสถาบันและสมาคมต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.29$) อยู่ในระดับน้อย

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาด้านการประกอบอาชีพ

แรงจูงใจในการมาเรียนด้านการประกอบอาชีพ	$\bar{X}$	S	ระดับ
21. เพื่อหาโอกาสเปลี่ยนงานใหม่	3.36	1.36	ปานกลาง
22. เพื่อเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน	2.71	1.39	ปานกลาง
23. เพื่อนำวุฒิการศึกษาไปสมัครงาน	3.15	1.41	ปานกลาง
24. เพื่อนำไปประกอบอาชีพหลัก	3.92	1.20	มาก
25. เพื่อนำความรู้ไปหารายได้พิเศษ	3.98	1.15	มาก
26. เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่ทำ	4.31	0.99	มาก
27. เป็นอาชีพที่สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้เป็นอย่างดี	4.01	1.13	มาก
28. เพื่อหาความรู้ใหม่ที่แตกต่างจากที่เป็นอยู่	4.15	0.95	มาก
29. เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงในวิชาชีพ	4.12	1.01	มาก
30. เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูงขึ้นไป	3.75	1.26	มาก
รวม	3.75	0.72	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการมาเรียนด้านการประกอบอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่ทำ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.31$) อยู่ในระดับมาก และข้อเพื่อเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.71$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาด้านการสหกรณ์จากสภาพที่เป็นอยู่

แรงจูงใจในการมาเรียนด้านการสหกรณ์จากสภาพที่เป็นอยู่	$\bar{X}$	S	ระดับ
31. เพื่อสหกรณ์ปัญหาบางอย่างจากที่ทำงาน	2.29	1.38	น้อย
32. รู้สึกเบื่อหน่ายต่อสภาพความจำเจที่บ้าน	2.38	1.34	ปานกลาง
33. เพื่อจะได้รอน เปลี่ยน หรือย้ายงานในหน้าที่เดิม	2.45	1.36	ปานกลาง
34. เพื่อลดความตึงเครียดและ เปลี่ยนบรรยากาศใหม่	2.80	1.28	ปานกลาง
35. ต้องการได้ออกนอกบ้านเพื่อเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศ	2.53	1.37	ปานกลาง
36. ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	4.14	1.09	มาก
37. เพื่อสหกรณ์จากสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน	2.96	1.40	ปานกลาง
38. เพื่อบรรเทาความเบื่อหน่าย	2.64	1.37	ปานกลาง
39. เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศจากงานบ้านหรือภารกิจประจำวัน	2.75	1.32	ปานกลาง
40. เพื่อใช้ชีวิตที่ดีำเนินต่อไปมีความแตกต่างไปจากเดิม	3.59	1.12	ปานกลาง
รวม	2.85	0.85	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการมาเรียนด้านการสหกรณ์จากสภาพที่เป็นอยู่โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.14$) อยู่ในระดับมาก และข้อเพื่อสหกรณ์ปัญหาบางอย่างจากที่ทำงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.29$) อยู่ในระดับน้อย

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน

แรงจูงใจในการมาเรียนด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน	$\bar{X}$	S	ระดับ
41. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาสถานที่ทำงาน	3.18	1.32	ปานกลาง
42. เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่ต้องการเรียนวิชานี้	3.19	1.31	ปานกลาง
43. เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับชุมชนที่อาศัยอยู่	3.37	1.29	ปานกลาง
44. เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่ว่างงาน	3.00	1.27	ปานกลาง
45. เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่ต้องการหารายได้พิเศษ	2.99	1.31	ปานกลาง
46. เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่ขาดโอกาสทางการศึกษา	3.25	1.30	ปานกลาง
47. ต้องการที่จะเป็นอาสาสมัครสอนวิชาชีพให้แก่ชุมชน	2.64	1.28	ปานกลาง
48. ต้องการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนที่กำลังมีปัญหาด้านอาชีพ	2.88	1.28	ปานกลาง
49. เพื่อเตรียมตัวในการที่จะให้บริการสังคม	3.16	1.23	ปานกลาง
50. เพื่อปรับปรุงความสามารถในการมีส่วนร่วมงานชุมชน	3.07	1.19	ปานกลาง
รวม	3.07	0.98	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการมาเรียนด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน ร้อยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อเป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับชุมชนที่อาศัยอยู่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.37$) อยู่ในระดับปานกลาง และข้อต้องการที่จะเป็นอาสาสมัครสอนวิชาชีพให้แก่ชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.64$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาชั้น
การเรียนเพื่อรู้

แรงจูงใจในการมาเรียนด้านการเรียนเพื่อรู้	$\bar{X}$	S	ระดับ
51. เพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.17	0.99	มาก
52. ต้องการได้ความรู้จากวิชาที่เรียน	4.52	0.76	มาก
53. ชอบและมีความสนใจในวิชานี้	4.43	0.76	มาก
54. เป็นวิชาที่เหมาะสมกับความรู้กับความสามารถของตน	3.98	0.99	มาก
55. ต้องการที่จะเรียนในสิ่งที่ตนมีความสามารถเรียนได้	4.16	0.90	มาก
56. ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด	4.31	0.87	มาก
57. มีความสุขใจที่ได้เรียน	4.22	0.89	มาก
58. รู้ถึงคุณค่าของวิชาที่เรียน	4.32	0.86	มาก
59. เป็นวิชาที่ทำให้ทพความสามารถและน่าสนใจ	4.18	0.95	มาก
60. ได้ยินชื่อเสียงของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร และสนใจอยากเรียน	3.84	1.15	มาก
รวม	4.21	0.62	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการมาเรียนด้านการเรียนเพื่อรู้
โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อต้องการได้ความรู้
จากวิชาที่เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.52$) อยู่ในระดับมาก และข้อได้ยินชื่อเสียงของ
โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครและสนใจอยากเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.84$) อยู่
ในระดับมาก

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ เป็นการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการมาเรียนของ นักศึกษารองเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ สมรส วุฒิการศึกษา หมวดวิชา รอบการเรียน อาชีพ และรายได้ของนักศึกษา ในแต่ละ ตัวแปรแยกเปรียบเทียบแรงจูงใจเป็น 6 ด้านคือ

1. ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น
2. ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น
3. ด้านการประกอบอาชีพ
4. ด้านการหลีกเลี่ยงจากสถานที่ที่เป็นอยู่
5. ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน
6. ด้านการเรียนรู้เพื่อรู้

การนำเสนอผลการเปรียบเทียบ ได้แบ่งออกเป็น 8 ตอน ดังต่อไปนี้

3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศ

การเปรียบเทียบในตอนนี้เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า "นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกัน" ผลการเปรียบเทียบได้นำเสนอใน ตาราง 10 ซึ่งเป็นการทดสอบด้วย t-test ดังต่อไปนี้

ตาราง 10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน

แรงจูงใจในการมาเรียน	ชาย (n = 205)		หญิง (n = 161)		t
	$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	
1. ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	3.27	0.74	3.39	0.81	-1.46
2. ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	2.67	0.78	2.97	0.84	-3.56**
3. ด้านการประกอบอาชีพ	3.76	0.71	3.72	0.72	0.43
4. ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่	2.73	0.77	3.00	0.92	-3.00**
5. ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน	3.05	0.89	3.10	1.07	-0.47
6. ด้านการเรียนเพื่อรู้	4.19	0.60	4.23	0.64	-0.47
รวมทั้ง 6 ด้าน	3.28	0.51	3.40	0.62	-2.04*

จากตาราง 10 พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นและด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 เปรียบเทียบโดยอายุ

การเปรียบเทียบในตอนนี้ เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า "นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกัน" ผลการเปรียบเทียบได้นำเสนอในตาราง 11 ดังต่อไปนี้

ตาราง 11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	อายุต่ำกว่า 18 ปี		อายุ 18-35 ปี		อายุ 35 ปีขึ้นไป	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	3.37	0.66	3.34	0.73	3.20	1.04
2. การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	2.90	0.77	2.84	0.83	2.50	0.81
3. การประกอบอาชีพ	3.72	0.66	3.79	0.68	3.56	0.89
4. การหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่	2.79	0.84	2.86	2.81	2.89	1.05
5. การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน	2.87	0.84	3.10	0.97	3.16	1.11
6. การเรียนเพื่อรู้	4.14	0.68	4.22	0.59	4.25	0.68
รวม	3.30	0.50	3.36	0.55	3.26	0.69

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนด้านการเรียนเพื่อรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และเพื่อให้เห็นว่านักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันหรือไม่ ผู้วิจัยได้นำเอาค่าเฉลี่ยไปทดสอบหาความสำคัญด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน ดังตาราง 12

ตาราง 12 วิเคราะห์ความแปรปรวนของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	0.93	0.46	0.77
	ภายในกลุ่ม	363	218.09	0.60	
	รวม	365	219.02		
2. การทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	5.85	2.92	4.37*
	ภายในกลุ่ม	363	242.94	0.67	
	รวม	365	248.79		
3. การประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.35	1.17	2.28
	ภายในกลุ่ม	363	186.76	0.51	
	รวม	365	189.11		
4. การหลีกเลี่ยงจากสภาพ ที่เป็นอยู่	ระหว่างกลุ่ม	2	0.32	0.16	0.22
	ภายในกลุ่ม	363	265.41	0.73	
	รวม	365	265.73		
5. การนำความรู้ไป ช่วยเหลือชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.52	1.76	1.85
	ภายในกลุ่ม	363	345.23	0.95	
	รวม	365	348.75		

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
6. การเรียนเพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.45	0.23	0.59
	ภายในกลุ่ม	363	140.64	0.39	
	รวม	365	141.10		
รวม 6 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.50	0.25	0.77
	ภายในกลุ่ม	363	117.60	0.32	
	รวม	365	118.10		

จากตาราง 12 พบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อหาทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงทำการทดสอบด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์ ดังตาราง 13

ตาราง 13 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน

อายุ		35 ปีขึ้นไป	18-35 ปี	ต่ำกว่า 18 ปี
	$\bar{X}$	2.50	2.84	2.90
35 ปีขึ้นไป	2.50	-	.34*	.40*
18-35 ปี	2.84		-	.06
ต่ำกว่า 18 ปี	2.90			-

จากตาราง 13 พบว่า นักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 18-35 ปี และต่ำกว่า 18 ปี มีค่าเฉลี่ยของแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นแตกต่างจากผู้เรียนที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 เปรียบเทียบแรงจูงใจของนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพการสมรส

การเปรียบเทียบในตอนนี้ เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า "นักศึกษาที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนแตกต่างกัน" ผลการเปรียบเทียบได้นำเสนอในตาราง 14 ดังต่อไปนี้

ตาราง 14 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	โสด (n = 257)		สมรส (n = 109)		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	3.33	0.71	3.32	0.90	0.06
2. การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	2.81	0.81	2.77	0.86	0.46
3. การประกอบอาชีพ	3.81	0.66	3.57	0.82	2.74**
4. การหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่	2.84	0.81	2.87	0.93	-0.27
5. การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน	3.06	0.90	3.09	1.12	-0.25
6. การเรียนเพื่อรู้	4.20	0.63	4.27	0.59	-0.60
รวม	3.34	0.53	3.31	0.64	0.46

จากตาราง 14 พบว่า นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างวุฒิการศึกษา

การเปรียบเทียบในตอนนี้ เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า "นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกัน" ผลการเปรียบเทียบได้นำเสนอในตาราง 15 และตาราง 16 ดังต่อไปนี้

ตาราง 15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของ
นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	ต่ำกว่าประถม ศึกษา		ประถมปีที่ 6 ถึงมัธยมต้น		มัธยมศึกษา ถึงอนุปริญญา		ปริญญาตรี ขึ้นไป	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	3.32	1.07	3.29	0.74	3.42	0.80	3.15	0.57
2. การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	2.61	0.84	2.87	0.84	2.72	0.76	2.15	0.65
3. การประกอบอาชีพ	3.45	0.88	3.79	0.67	3.74	0.73	2.80	0.62
4. การหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่	2.79	0.95	2.79	0.80	2.99	0.95	2.95	0.86
5. การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน	3.03	1.15	3.06	0.96	3.10	1.02	2.88	0.55
6. การเรียนเพื่อรู้	4.16	0.81	4.20	0.62	4.26	0.56	3.81	0.53
รวม	3.23	0.63	3.34	0.55	3.37	0.60	2.95	0.33

จากตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้เรียนที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนด้านการเรียนเพื่อรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และเพื่อให้ทราบว่านักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่างกันหรือไม่ ผู้วิจัยได้นำเอาค่าเฉลี่ยไปทดสอบหาค่าสำคัญด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนดังตาราง 16

ตาราง 16 วิเคราะห์ความแปรปรวนของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	3	1.29	0.43	0.71
	ภายในกลุ่ม	362	217.73	0.60	
	รวม	365	219.02		
2. การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	3	5.76	1.92	2.86*
	ภายในกลุ่ม	362	243.03	0.67	
	รวม	365	248.79		
3. การประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	9.43	3.14	6.33**
	ภายในกลุ่ม	362	179.68	0.50	
	รวม	365	189.11		
4. การหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่	ระหว่างกลุ่ม	3	2.84	0.95	1.30
	ภายในกลุ่ม	362	262.89	0.73	
	รวม	365	265.73		
5. การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.42	0.14	0.14
	ภายในกลุ่ม	362	348.33	0.96	
	รวม	365	348.75		

ตาราง 16 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
6. การเรียนเพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	3	1.63	0.54	1.41
	ภายในกลุ่ม	362	139.47	0.39	
	รวม	365	141.10		
รวม 6 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.52	0.51	1.57
	ภายในกลุ่ม	362	116.58	0.32	
	รวม	365	118.10		

จากตาราง 16 พบว่า นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียน โดยรวมทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงทำการทดสอบด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์ ดังตาราง 17

ตาราง 17 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นของ
นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน

วุฒิการศึกษา		ป.ตรีขึ้นไป	ต่ำกว่าประถม	ม.ปลายถึง อนุปริญญา	ป.6 ถึง ม.ต้น
	$\bar{X}$	2.15	2.62	2.73	2.87
ป.ตรีขึ้นไป	2.15	—	0.47	0.58	0.72
ต่ำกว่าประถม	2.62		—	0.11	0.26
ม.ปลายถึงอนุปริญญา	2.73			—	0.14
ป.6 ถึง ม.ต้น	2.87				—

จากตาราง 17 พบว่า นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 18 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านการประกอบอาชีพของนักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน

วุฒิการศึกษา		ป.ตรีขึ้นไป	ต่ำกว่าประถม	ม.ปลายถึง อนุปริญญา	ป.6 ถึง ม.ต้น
	$\bar{X}$	2.80	3.46	3.75	3.80
ป.ตรีขึ้นไป	2.80	-	0.66*	0.95*	1.00*
ต่ำกว่าประถม	3.46		-	0.29	0.34
ม.ปลายถึงอนุปริญญา	3.75			-	0.05
ป.6 ถึง ม.ต้น	3.80				-

จากตาราง 18 พบว่า นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมปลายถึงอนุปริญญา ระดับ ป.6 ถึงมัธยมต้น และต่ำกว่าประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ยแรงงูจในการประกอบอาชีพแตกต่างจากนักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างหมวดวิชาที่เรียน

การเปรียบเทียบในตอนนี้เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า "นักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาต่างกัน มีแรงงูจในการมาเรียนทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกัน" ผลการเปรียบเทียบได้นำเสนอในตาราง 19 และตาราง 20 ดังต่อไปนี้

ตาราง 19 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของ
นักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	อุตสาหกรรม		คหกรรม		พาณิชยกรรม	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	3.27	0.73	3.42	0.81	3.00	0.71
2. การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	2.68	0.79	2.96	0.85	2.70	0.72
3. การประกอบอาชีพ	3.70	0.72	3.78	0.72	3.91	0.44
4. การหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่	2.70	0.79	3.06	0.88	2.44	0.57
5. การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน	3.00	0.91	3.17	1.05	2.83	0.82
6. การเรียนเพื่อรู้	4.20	0.55	4.24	0.70	4.06	0.40
รวม	3.26	0.53	3.44	0.60	3.16	0.38

จากตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนด้านการเรียนเพื่อรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และเพื่อให้ทราบว่านักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่างกันหรือไม่ ผู้วิจัยได้นำเอาค่าเฉลี่ยไปทดสอบหาค่าสำคัญด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน ดังตาราง 20

ตาราง 20 วิเคราะห์ความแปรปรวนของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่เรียนหมวด
วิชาต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	3.36	1.68	2.83
	ภายในกลุ่ม	363	215.66	0.59	
	รวม	365	219.02		
2. การทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	7.26	3.63	5.45**
	ภายในกลุ่ม	363	241.53	0.67	
	รวม	365	248.79		
3. การประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.89	0.45	0.86
	ภายในกลุ่ม	363	188.22	0.52	
	รวม	365	189.11		
4. การหลีกเลี่ยงจากสภาพ ที่เป็นอยู่	ระหว่างกลุ่ม	2	13.93	6.96	10.04**
	ภายในกลุ่ม	363	251.80	0.69	
	รวม	365	265.73		
5. การนำความรู้ไป ช่วยเหลือชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.34	1.67	1.75
	ภายในกลุ่ม	363	345.41	0.95	
	รวม	365	348.75		

ตาราง 20 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
6. การเรียนเพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.43	0.21	0.55
	ภายในกลุ่ม	363	140.67	0.39	
	รวม	365	141.10		
รวม 6 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.28	1.64	5.19**
	ภายในกลุ่ม	363	114.82	0.32	
	รวม	365	118.10		

จากตาราง 20 พบว่า นักศึกษาที่เลือกเรียนหมวดวิชาต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นและด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงทำการทดสอบด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์ ดังตาราง 21- 22

ตาราง 21 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นของ
นักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาต่างกัน

หมวดวิชา		อุตสาหกรรม	พาณิชยกรรม	คหกรรม
	$\bar{X}$	2.68	2.71	2.97
อุตสาหกรรม	2.68	–	0.03	0.29*
พาณิชยกรรม	2.71		–	0.26
คหกรรม	2.97			–

จากตาราง 21 พบว่า นักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาคหกรรม มีค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้าน
การทำตามความคาดหวังของผู้อื่นแตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาอุตสาหกรรม อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 22 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ในด้านกรหลักหนีจากสภาพที่เป็นอยู่
ของนักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาต่างกัน

หมวดวิชา		พาณิชย์กรรม	อุตสาหกรรม	คหกรรม
	$\bar{X}$	2.45	2.70	3.07
พาณิชย์กรรม	2.45	—	0.26	0.62*
อุตสาหกรรม	2.70		—	0.37*
คหกรรม	3.07			—

จากตาราง 22 พบว่า นักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาคหกรรม มีค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้าน
การหลักหนีจากสภาพที่เป็นอยู่แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.6 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรอบการเรียนรู้

การเปรียบเทียบในตอนนี้ เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า "นักศึกษาที่เรียนรอบ
การเรียนรู้ต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกัน" ผลการเปรียบเทียบ
ได้นำเสนอในตาราง 23 ดังต่อไปนี้

ตาราง 23 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่เรียนรอบการเรียนต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	รอบเช้า (n = 165)		รอบค่ำ (n = 201)		t
	$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	
1. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	3.37	0.77	3.29	0.77	1.01
2. การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	2.75	0.81	2.85	0.83	-1.15
3. การประกอบอาชีพ	3.77	0.74	3.72	0.69	0.66
4. การหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่	2.89	0.85	2.82	0.85	0.83
5. การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน	2.96	1.01	3.16	0.94	-1.94
6. การเรียนเพื่อรู้	4.29	0.64	4.19	0.60	0.56
รวมทั้ง 6 ด้าน	3.33	0.57	3.34	0.56	-0.15

จากตาราง 23 พบว่า นักศึกษาที่เรียนรอบการเรียนต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมทั้ง 6 ด้านและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.7 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอาชีพของนักศึกษา

การเปรียบเทียบในตอนนี้เป็นทดสอบสมมติฐานที่ว่า "นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกัน" ผลการเปรียบเทียบได้นำเสนอในตาราง 24 และตาราง 25 ดังต่อไปนี้

ตาราง 24 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	วิชาชีพ		ค้าขาย		บริการ		ช่างฝีมือ		รับจ้าง		นักศึกษา	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	3.60	0.78	3.39	0.70	3.54	0.51	3.20	0.81	3.31	0.80	3.31	0.74
การทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	2.88	0.83	2.89	0.86	3.07	0.93	2.67	0.76	2.82	0.83	2.73	0.81
การประกอบอาชีพ	3.61	0.90	3.74	0.66	3.80	0.94	3.70	0.65	3.82	0.66	3.61	0.81
การหลีกเลี่ยงจากสภาพที่ เป็นอยู่	3.30	1.02	2.82	0.88	2.64	0.77	2.88	0.79	2.83	0.87	2.86	0.81
การนำความรู้ไปช่วย เหลือชุมชน	3.71	0.97	2.83	1.01	3.17	1.01	2.90	0.88	3.16	0.95	2.92	0.99
การเรียนรู้เพื่อรู้	4.05	0.86	4.31	0.45	4.12	0.94	4.20	0.45	4.21	0.60	4.20	0.67
รวม	3.53	0.73	3.33	0.56	3.39	0.68	3.26	0.52	3.36	0.56	3.27	0.56

จากตาราง 24 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนด้านการเรียนเพื่อรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และเพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนที่มีอาชีพต่างกัน จะมีความคิดเห็นแตกต่างกันหรือไม่ ผู้วิจัยได้นำเอาค่าเฉลี่ยนี้ไปทดสอบหาค่าสำคัญด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน ดังตาราง 25

ตาราง 25 วิเคราะห์ความแปรปรวนของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีอาชีพ
ต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	5	2.21	0.44	0.73
	ภายในกลุ่ม	360	216.81	0.60	
	รวม	365	219.02		
2. การทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	5	2.19	0.44	0.64
	ภายในกลุ่ม	360	246.60	0.69	
	รวม	365	248.79		
3. การประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	5	2.94	0.59	1.14
	ภายในกลุ่ม	360	186.17	0.52	
	รวม	365	189.11		
4. การหลีกเลี่ยงจากสภาพ ที่เป็นอยู่	ระหว่างกลุ่ม	5	3.11	0.62	0.85
	ภายในกลุ่ม	360	262.62	0.73	
	รวม	365	265.73		
5. การนำความรู้ไป ช่วยเหลือชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	5	11.23	2.25	2.39*
	ภายในกลุ่ม	360	337.52	0.94	
	รวม	365	348.75		

ตาราง 25 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
6. การเรียนเพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	5	0.74	0.15	0.38
	ภายในกลุ่ม	360	140.36	0.39	
	รวม	365	141.10		
รวม 6 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	5	1.12	0.22	0.69
	ภายในกลุ่ม	360	116.99	0.33	
	รวม	365	118.10		

จากตาราง 25 พบว่า นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวม ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แรงจูงใจ ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงทำการทดสอบด้วยวิธีของนิวแมน กูลส์ ดังตาราง 26

ตาราง 26 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนของ
นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน

กลุ่มอาชีพ		ค้าขาย	ช่างฝีมือ	นักศึกษา	รับจ้าง	บริการ	วิชาชีพ
	$\bar{X}$	2.84	2.91	2.93	3.17	3.17	3.72
ค้าขาย	2.84	-	0.07	0.09	0.33	0.33	0.88
ช่างฝีมือ	2.91		-	0.02	0.26	0.26	0.81
นักศึกษา	2.93			-	0.24	0.24	0.79*
รับจ้าง	3.17				-	0.01	0.55
บริการ	3.17					-	0.54
วิชาชีพ	3.72						-

จากตาราง 26 พบว่า นักศึกษาที่มีอาชีพในกลุ่มวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการนำ
ความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนแตกต่างจากนักศึกษาที่มีอาชีพเป็นนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.8 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้

การเปรียบเทียบในตอนนี้ เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า "นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน
มีแรงจูงใจในการมาเรียนทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกัน" ผลการเปรียบเทียบได้นำเสนอในตาราง 27
และตาราง 28 ดังต่อไปนี้

ตาราง 27 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	ต่ำกว่า 2,000		2,000-5,000		5,001-7,000		มากกว่า 7,000	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	3.32	0.76	3.26	0.77	3.47	0.75	3.48	0.86
2. การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	2.86	0.79	2.83	0.84	2.62	0.76	2.61	0.86
3. การประกอบอาชีพ	3.78	0.61	3.79	0.70	3.69	0.79	3.37	0.94
4. การหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่	2.86	0.81	2.85	0.85	2.72	0.78	2.97	1.06
5. การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน	3.05	0.94	3.13	0.01	3.01	0.93	2.81	0.93
6. การเรียนเพื่อรู้	4.25	0.64	4.19	0.63	4.20	0.52	4.19	0.57
รวม	3.35	0.52	3.34	0.59	3.28	0.52	3.24	0.65

จากตาราง 27 ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนด้านการเรียนเพื่อรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และเพื่อให้ทราบว่านักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน จะมีความคิดเห็นแตกต่างกันหรือไม่ ผู้วิจัยได้นำเอาค่าเฉลี่ยไปทดสอบหาค่าสำคัญด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน ดังตาราง 28

ตาราง 28 วิเคราะห์ความแปรปรวนของแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	3	2.25	0.75	1.25
	ภายในกลุ่ม	362	216.77	0.60	
	รวม	365	219.02		
2. การทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	3	3.11	1.04	1.53
	ภายในกลุ่ม	362	245.68	0.68	
	รวม	365	248.79		
3. การประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	4.99	1.66	3.27*
	ภายในกลุ่ม	362	184.12	0.51	
	รวม	365	189.11		
4. การหลีกเลี่ยงจากสภาพ ที่เป็นอยู่	ระหว่างกลุ่ม	3	1.17	0.39	0.53
	ภายในกลุ่ม	362	264.56	0.73	
	รวม	365	265.73		
5. การนำความรู้ไป ช่วยเหลือชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.96	0.99	1.03
	ภายในกลุ่ม	362	345.78	0.96	
	รวม	365	348.75		

ตาราง 28 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
6. การเรียนเพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	3	0.29	0.10	0.25
	ภายในกลุ่ม	362	140.81	0.39	
	รวม	365	141.10		
รวม 6 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.44	0.15	0.45
	ภายในกลุ่ม	362	117.66	0.33	
	รวม	365	118.10		

จากตาราง 28 พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนรวมทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงทำการทดสอบด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์ ดังตาราง 29

ตาราง 29 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านการประกอบอาชีพของนักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน

รายได้ต่อเดือน		มากกว่า 7,000	5,001- 7,000	ต่ำกว่า 2,000	2,000- 5,000
	$\bar{X}$	3.37	3.69	3.78	3.80
มากกว่า 7,000 บาท	3.37	-	0.32	0.41*	0.43*
5,001-7,000 บาท	3.69		-	0.09	0.10
ต่ำกว่า 2,000 บาท	3.78			-	0.01
2,000-5,000 บาท	3.80				-

จากตาราง 29 พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท และมีรายได้ระหว่าง 2,000-5,000 บาท มีค่าเฉลี่ยแรงจูงใจในการประกอบอาชีพแตกต่างจากนักศึกษาที่มีรายได้มากกว่า 7,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีฟ กรุงเทพมหานคร ซึ่งสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร ตามทฤษฎีแรงจูงใจของโรเบิร์ต
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส วุฒิการศึกษา หมวดวิชา รอบการเรียน อาชีฟ และรายได้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรสำหรับการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักศึกษาวิชาชีพภาคปกติและภาคค่ำ หลักสูตร 3 เดือน ที่กำลังศึกษาในช่วงเดือนมิถุนายน - สิงหาคม 2537 จากโรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร คือ โรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร (ดินแดง 1) จำนวน 520 คน โรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร (ดินแดง 2) จำนวน 583 คน โรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร (บางรัก) จำนวน 257 คน โรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร (ป้อมไถ่) จำนวน 744 คน โรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร (อาทร สังฆะวัฒนะ) จำนวน 507 คน โรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร (หลวงพ่อกวีศักดิ์) จำนวน 443 คน โรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร (คลองเตย) จำนวน 511 คน มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 3,565 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สุ่มมาจากประชากรข้างต้น ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (ดินแดง 1) จำนวน 53 คน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (ดินแดง 2) จำนวน 61 คน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (บางรัก) จำนวน 26 คน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (ป้อมไถ่) จำนวน 76 คน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (อาทร สังฆะวิริยะ) จำนวน 53 คน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (หลวงพ่อดำ) จำนวน 45 คน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (คลองเตย) จำนวน 52 คน รวมทั้งสิ้น 366 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ช่องคะแนน ครอบคลุมแรงจูงใจทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ (1) การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น (2) การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น (3) การประกอบอาชีพ (4) การหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ (5) การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน และ (6) การเรียนเพื่อรู้ รวมทั้งสิ้น 60 ข้อ แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น 0.92

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยขอความร่วมมือจากอาจารย์โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร จำนวน 7 โรงเรียน ที่เปิดสอนทั้งรอบเช้า

และรอบค่า 1 ให้ช่วยแจกและแนะนำวิธีการตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งรวบรวมแบบสอบถามที่ตอบแล้วทั้งหมดคืนในช่วงเดือนสิงหาคม 2537 ซึ่งได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 366 ฉบับ หลังจากนั้นได้นำไปพิจารณาคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ ซึ่งปรากฏว่าเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้ง 366 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ คำนวณหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยสำหรับจำนวนกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่าที (t -distribution) กลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มใช้การทดสอบค่าเอฟ (F -distribution) และเมื่อพบความแตกต่างนำไปทดสอบค่าความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ นิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls)

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

นักศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 366 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 56.00 ส่วนมากจะมีอายุ 18-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 66.90 อายุ 35 ปีขึ้นไป มีน้อยที่สุดคือ ร้อยละ

14.20 ด้านสถานภาพสมรส ร้อยละ 70.20 เป็นโสด ทางด้านวุฒิการศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีพื้นฐานการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถึงมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 66.90 บริณญัตริขึ้นไบนมีน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 2.20 ด้านหมวดวิชาที่มีมากที่สุดคือหมวดวิชาอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 53.00 สาขาวิชาพาณิชยกรรมมีน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 3.60 ด้านรอบการเรียน ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษารอบค่ำ คิดเป็นร้อยละ 54.90 ส่วนทางด้านอาชีพ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 50.80 อาชีพบริการ มีน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 3.00 ด้านรายได้ของนักศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 2,000 - 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.90 และมีรายได้มากกว่า 7,000 บาทขึ้นไป มีน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 8.20

2. แรงจูงใจด้านการมาเรียนของนักศึกษา

2.1 แรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร รวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนรู้มีแรงจูงใจสูงสุด ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นมีแรงจูงใจต่ำสุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ข้อที่มีแรงจูงใจสูงสุดคือ ข้อ 6) ต้องการได้รู้จักกับผู้ที่มีความสามารถสูงในสาขาวิชาชีพที่เรียน และ ข้อ 4) เพื่อขจัดความเหงามีแรงจูงใจต่ำสุด ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ข้อ 18) วิชาที่เรียนกำลังเป็นที่นิยมของตลาดแรงงานมีแรงจูงใจสูงสุด ข้อ 13) ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้มาเรียน มีแรงจูงใจต่ำสุด ด้านการประกอบอาชีพ ข้อ 26) เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่ทามีแรงจูงใจสูงสุด ข้อ 22) เพื่อเลื่อนตำแหน่งงานหน้าที่การงานมีแรงจูงใจต่ำสุด ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ ข้อ 36) ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์มีแรงจูงใจสูงสุด ข้อ 31) เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่ทำงานมีแรงจูงใจต่ำสุด ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน ข้อ 43) เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับชุมชนที่อาศัยอยู่มีแรงจูงใจสูงสุด ข้อ 47) ต้องการที่จะเป็นอาสาสมัครสอนวิชาชีพให้แก่ชุมชนมีแรงจูงใจต่ำสุด ด้านการเรียนรู้ ข้อ 52) ต้องการได้ความรู้จากวิชาที่เรียนมีแรงจูงใจสูงสุด ข้อ 60) ได้ยินชื่อเสียงของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครและสนใจอยากเรียนมีแรงจูงใจต่ำสุด

3. เปรียบเทียบแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาตามตัวแปร สรุปผลได้ดังนี้

3.1 ด้านเพศ พบว่า นักศึกษารองเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครทั้งเพศชาย และเพศหญิงมีแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นและด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ นักศึกษาหญิงและนักศึกษาชาย มีแรงจูงใจในการมาเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 ด้านอายุ พบว่า นักศึกษารองเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และ 18-35 ปี มีแรงจูงใจในการมาเรียนแตกต่างจากนักศึกษาที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น

3.3 ด้านสถานภาพการสมรส พบว่า นักศึกษารองเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่เป็นโสด มีแรงจูงใจในการมาเรียน แตกต่างจากนักศึกษาที่สมรสแล้วอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านการประกอบอาชีพ

3.4 ด้านวุฒิการศึกษา พบว่า นักศึกษารองเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถึงมัธยมศึกษาตอนต้น และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา มีแรงจูงใจในการมาเรียนแตกต่างจากนักศึกษาที่มีวุฒิศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการประกอบอาชีพ

3.5 ด้านหมวดวิชา พบว่า นักศึกษารองเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครที่เรียนหมวดวิชาต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น และด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ นักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาคหกรรม มีแรงจูงใจในการมา

เรียนแตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.6 ด้านรอบการเรียนรู้ พบว่า นักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ที่เรียนรอบการเรียนรู้ต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมทั้ง 6 ด้าน และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.7 ด้านอาชีพ พบว่า นักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่ประกอบอาชีพวิชาชีพ มีแรงจูงใจในการมาเรียนแตกต่างจากอาชีพนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน

3.8 ด้านรายได้ พบว่า นักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท และ 2,000-5,000 บาทต่อเดือน มีแรงจูงใจในการมาเรียนแตกต่างจากนักศึกษาที่มีรายได้มากกว่า 7,000 บาทต่อเดือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการประกอบอาชีพ

อภิปรายผล

ผลการวิจัยมีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. ระดับแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีระดับแรงจูงใจในการมาเรียนอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการเรียนรู้ และด้านการประกอบอาชีพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการปรับตัวของคนในสังคมเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบันที่กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ผลักดันให้มนุษย์ต้องค้นหาหาความรู้เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ทันต่อวิทยาการสมัยใหม่ ส่วนแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพที่พบอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจด้านการเรียนรู้ เพราะโอกาสในการได้งานที่ดี ๆ ทำ และมีรายได้ตอบแทนสูง ๆ จะเกิดขึ้นได้ก็เมื่อผู้เรียนขวนขวายในการหาความรู้เพิ่ม

เดิมเพื่อเพิ่มทักษะทางอาชีพให้สูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการประกอบอาชีพโดยตรง ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของปฐม นิคมานนท์ (2528 : 321) ที่กล่าวว่า คนหนุ่มสาวเข้าเรียนเพราะต้องการด้านความรู้ และทรงวุฒิ วัฒนเขจร (2533 : 68) ที่ศึกษาองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักเรียนนอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษา ประเภทวิธีเรียนด้วยตนเองในกรุงเทพมหานคร และพบว่า องค์ประกอบที่มุ่งใจในการเรียนด้านฐานะทางเศรษฐกิจ และด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพมีระดับสูง เพราะนักศึกษาต้องการมีอาชีพที่มั่นคงก้าวหน้า ต้องการมีโอกาสเลือกอาชีพที่ตนเองชอบ และสอดคล้องกับฉัตรวุฒิ ธรรมกุลมณฑล (2534 : 129 - 130) ที่ศึกษาองค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการเรียนเพื่อรู้มากที่สุดคือมาเรียนเพราะต้องการความรู้ใหม่ ๆ บรรดาวิชาที่จะเรียนในสิ่งที่ตนเรียนได้

2. ผลการเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส วุฒิการศึกษา หมาดวิชา รอบการเรียน อาชีพ และรายได้ของผู้เรียน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญถึง 7 ตัวแปร ส่วนรอบการเรียนไม่พบความแตกต่าง โดยสรุปดังนี้

3.1 ด้านเพศ เมื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมทั้ง 6 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ผู้เรียนที่เป็นเพศหญิง มีแรงจูงใจในการมาเรียนสูงกว่าเพศชาย เมื่อพิจารณารายด้าน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ใน 2 ด้าน คือ ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นและด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะแม้สังคมปัจจุบันจะให้เพศหญิงมีโอกาสนในการประกอบอาชีพและก้าวหน้าทางอาชีพเสมอทัดเทียมกับเพศชายแล้วก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติสังคมยังให้ความสำคัญต่อเพศชายในการประกอบอาชีพมากกว่าเพศหญิง ซึ่งยังมีปรากฏอยู่ในวงการสาขาวิชาชีพหลายแขนง และอีกประการหนึ่งโดยการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมที่เพศหญิงจะประพฤติปฏิบัติตามคำสอนของผู้ใหญ่หรือผู้เกี่ยวข้องมากกว่าเพศชาย ซึ่งทำให้แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นสูงกว่าเพศชาย ส่วนด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ ที่เพศหญิงมีสูงกว่าเพศชาย อาจเป็นเพราะเพศหญิง ไม่เคย

ได้รับการปฏิบัติที่ทัดเทียมกันกับเพศชายจากสังคมมาก่อน เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไป โอกาสและความเสมอภาคมีมากขึ้น ความต้องการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ของเพศหญิง จึงมีสูงกว่าเพศชาย ผลการวิจัยครั้งนี้ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ โบเชียร์ (Boshier, 1968) ที่พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เป็นเพศชาย มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น และด้านการเรียนเพื่อรู้สูงกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่เป็นเพศหญิง

3.2 ด้านอายุ เมื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน โดยรวมทั้ง 6 ด้าน ไม่พบความแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 18 - 35 ปี และต่ำกว่า 18 ปี มีแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น สูงกว่านักศึกษาที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป นั่นคือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะนักศึกษาในช่วงอายุ 18 - 35 ปี และต่ำกว่า 18 ปี เป็นช่วงอายุที่อยู่ในความปกครองดูแลของผู้ปกครองหรือผู้อื่น และเป็นวัยที่ต้องการศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาอาชีพของตนเองและสามารถทำให้รายได้ของตนเองสูงขึ้น นอกจากนี้ช่วงวัยดังกล่าวถือเป็นช่วงผู้ใหญ่ตอนต้นที่เพิ่งจะเริ่มต้นชีวิตการทำงาน ดังนั้นการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น โดยเฉพาะผู้ที่สูงวัยกว่า ย่อมมีมากกว่านักศึกษาที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นช่วงผู้ใหญ่ตอนกลางที่มีฐานะเป็นผู้นำครอบครัวแล้ว การกระทำใด ๆ จะอาศัยการตัดสินใจของตนเองมากกว่าที่จะทำตามความคาดหวังของผู้อื่น นอกจากนี้ด้วยประสบการณ์ หรือทักษะในการประกอบอาชีพของนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี หรือระหว่าง 18 - 35 ปี จะมีน้อยกว่านักศึกษาที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับฉันทวุฒิ ธรรมกุลมงคล (2534 : 126) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีอายุน้อย คือ ต่ำกว่า 18 ปี และ 35 ปี มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนรวมทุกด้านสูงกว่านักศึกษาที่มีอายุมาก คือ มีอายุ 35 ปีขึ้นไป

3.3 ด้านสถานภาพการสมรส พบว่า นักศึกษาที่เป็นโสดหรือสมรสแล้ว มีแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักศึกษาที่เป็นโสดมีแรงจูงใจในการประกอบอาชีพสูงกว่านักศึกษาที่สมรสแล้ว นั่นคือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งอาจเป็นเพราะตามสภาพความเป็นจริงที่พบเห็นในสังคมปัจจุบัน ที่ผู้ที่มีครอบครัวแล้วจะมีภารกิจในการหาเลี้ยงครอบครัว ทำให้มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาและเศรษฐกิจ ดังนั้นด้วยข้อจำกัดของผู้สมรสแล้วทั้งด้านการกิจที่มี

ต่อครอบครัวและเศรษฐกิจ ทว่าที่มีแรงจูงใจที่จะมาเรียนเพื่อการประกอบอาชีพดีกว่านักศึกษาที่เป็นโรค ซึ่งสอดคล้องกับฉันทวุฒิ ธรรมกุลมงคล (2534 : 134) ที่พบว่า นักศึกษาที่เป็นโรค มีระดับแรงจูงใจสูงกว่านักศึกษาที่สมรสแล้ว

3.4 ด้านวุฒิการศึกษา ผลการศึกษาไม่พบความแตกต่างด้านแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมทั้ง 6 ด้านของนักศึกษา แต่พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาดีกว่าประถมศึกษา ระดับ ป.6 ถึงมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญา มีแรงจูงใจในการมาเรียนด้านการประกอบอาชีพสูงกว่านักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญาตรีขึ้นไป นั่นคือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเนื่องมาจากการศึกษาขั้นพื้นฐานมีผลอย่างมากต่อแรงจูงใจในการมาเรียนของคน เพราะผู้ที่มีการศึกษาดีกว่าประถมศึกษาถึงอนุปริญาประกอบอาชีพเป็นแรงงานระดับล่างไม่ต้องอาศัยทักษะในการทำงานมาก ดังนั้นความต้องการที่จะพัฒนาทักษะการทำงานของตนเองทั้งด้านอาชีพและด้านความรู้เพื่อจะได้หางานง่ายขึ้น ประกอบอาชีพได้ดีขึ้น ในขณะที่ผู้มีการศึกษาระดับปริญาตรีขึ้นไป มีโอกาสได้ทำงานที่ต้องอาศัยทักษะการทำงานมากกว่า มีงานที่ดีและมั่นคง ดังนั้นความต้องการที่จะพัฒนาทักษะการทำงานของตนเองสำหรับกลุ่มนักศึกษาที่มีความรู้ระดับก่อนประถมศึกษาถึงอนุปริญา ซึ่งมีแรงจูงใจในการมาเรียนด้านการประกอบอาชีพซึ่งมีสูงกว่าผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญาตรีขึ้นไป ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับฉันทวุฒิ ธรรมกุลมงคล (2534 : 126) ที่ได้ศึกษาเรื่ององค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาที่จบชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น กับที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญา มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่จบระดับปริญาตรีขึ้นไป

3.5 ด้านหมวดวิชา ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยรวมทั้ง 6 ด้านที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้านพบความแตกต่างรายคู่อยู่ 2 ด้าน คือ ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น และด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ จากการศึกษพบว่า นักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาคหกรรมมีแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นสูงกว่านักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาอุตสาหกรรม ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้เรียนหมวด

วิชาคหกรรมส่วนมากจะเป็นเพศหญิง ซึ่งโดยธรรมชาติการถ่ายทอดวัฒนธรรม เพศหญิงมี
โอกาสจะประพฤติปฏิบัติคล้อยตามผู้อื่นมากกว่าเพศชาย อีกทั้งวิชาคหกรรมยังเป็นวิชาชีพที่
ง่ายต่อการประกอบอาชีพ สามารถนำเอาไปใช้ส่วนตัว หรือภายในครอบครัว และยังเป็น
การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ยังสามารถนำไปเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นได้

แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ พบว่า นักศึกษาที่เรียนหมวดวิชา
คหกรรม มีแรงจูงใจในการมาเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาพาณิชยกรรม และ
อุตสาหกรรม อาจเป็นเพราะนักศึกษาหมวดคหกรรมซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งมีหน้าที่
รับผิดชอบงานบ้านซึ่งเป็นงานที่ทำอยู่เป็นประจำทุกวัน จึงมีแรงจูงใจเข้าเรียนเพื่อต้องการ
เปลี่ยนบรรยากาศจากงานบ้านหรือภารกิจประจำวันหลีกเลี่ยงความน่าเบื่อหน่ายบางอย่างจากที่บ้าน เลี่ยง
จากหน้าที่รับผิดชอบจากงานชั่วคราว และต้องการจัดปัญหาความวุ่นวายในชีวิตประจำวัน
แต่ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับสุพิน เปรมศรี (2536 : 332) ที่ศึกษาพบว่า นักศึกษา
วิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นที่เรียนสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม คหกรรม และพาณิชยกรรม มี
สาเหตุการเลือกเรียนวิชาชีพไม่แตกต่างกัน

3.6 รอบการเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่เรียนรอบการเรียนต่างกัน
มีแรงจูงใจในการมาเรียนโดยรวมทั้ง 6 ด้าน และรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ
สมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครมีลักษณะ เปิด
กว้าง โดยผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในช่วงเวลาใดก็ได้ตามความพร้อม และความสะดวกของ
นักศึกษาแต่ละคน ส่วนโครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียนยึดครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง โดยผู้เรียน
ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาที่จะเรียน ทั้งรอบเช้าและรอบค่ำใช้หลักสูตรเดียวกัน ด้าน
ครูผู้สอนส่วนใหญ่จะรับผิดชอบสอนนักศึกษาทั้งรอบเช้าและรอบค่ำ นอกจากนี้อุปกรณ์การเรียน
ในการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาใช้ชุดเดียวกันทั้งรอบเช้าและรอบค่ำ ฉะนั้นไม่ว่าจะเรียนรอบเช้า
หรือรอบค่ำ จึงมีความเสมอภาคทางการศึกษาเท่าเทียมกัน

3.7 ด้านอาชีพ ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจใน
การมาเรียนโดยรวมทั้ง 6 ด้านไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีอาชีพวิชาชีพ มีแรงจูงใจในการมาเรียนมากกว่านักศึกษาที่มี

อาชีพอื่น ๆ ในด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน ที่เป็นเช่นนี้เพราะนักศึกษาเหล่านี้ส่วน ใหญ่มีงานประจำอยู่ในหน่วยงานต่าง ๆ จึงมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและอาชีพ และอยู่ ในสถานะที่ไม่ต้องเสี่ยงต่อการขาดทุน หรือล้มเหลวทางด้านอาชีพเหมือนกับคนกลุ่มอื่น ๆ ซึ่งต้องคอยตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา ทำให้มีโอกาสนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมมากขึ้น (ฉัตรวิ ธรรมกุลมณฑล. 2534 : 135) ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นีเออร์ (เพ็ญแข ประจวบปัจฉิม. 2531 : 114 ; อ้างอิงมาจาก Knox. 1977) ที่พบว่า บุคคลในอาชีพที่มีฐานะทางสังคมสูงหรือประกอบอาชีพในระดับวิชาชีพชั้นสูง มักมาเรียนเพื่อ ช่วยเหลือชุมชน

3.8 ด้านรายได้ นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีแรงจูงใจในการมาเรียนโดย รวมทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท และ 2,000-5,000 บาท มีแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพสูงกว่านักศึกษา ที่มีรายได้มากกว่า 7,000 บาท ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท หรือ 2,000-5,000 บาท มีโอกาสสนองความต้องการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิตสำหรับ สภาพเศรษฐกิจปัจจุบันค่อนข้างยากลำบาก การที่จะยกระดับรายได้ให้เพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้อง เพิ่มทักษะการประกอบอาชีพของตนเองให้สูงขึ้น ในขณะที่ผู้มีรายได้มากกว่า 7,000 บาท อาจดำเนินชีวิตในสังคมได้โดยไม่ลำบากนัก ดังนั้นผู้ที่ยากลำบากกว่า มักจะมีแรงจูงใจใน การที่จะผลักดันตนเองให้มีสภาพชีวิตที่ดีกว่า สูงกว่าผู้ที่ไม่ลำบากนัก และอีกประการหนึ่งอาจ สอดคล้องกับทฤษฎีของมาสโลว์ ที่กล่าวว่า ความต้องการของบุคคลจะมีต่อเนื่องกันตลอดชีวิต และบุคคลจะต้องได้รับการตอบสนองในขั้นต้นหรือขั้นต่ำกว่าเสียก่อน และความต้องการขั้น พื้นฐานสุดคือ ความต้องการทางด้านร่างกายและสรีระวิทยา ซึ่งระดับรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท หรือ 2,000-5,000 บาท ความต้องการขั้นต้นนี้ยังจำเป็นต้องหารายได้เพิ่ม จึงจะ สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้โดยไม่ลำบากนัก ในขณะที่ผู้มีรายได้มากกว่า 7,000 บาท อาจมีความต้องการในขั้นถัดไป ซึ่งส่งผลให้แรงจูงใจในการประกอบอาชีพเพื่อการเพิ่ม รายได้ของกลุ่มรายได้น้อยจะมีสูงกว่ากลุ่มที่มีรายได้มากกว่า

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีแรงจูงใจในการมาเรียนด้านการเรียนเพื่อรู้สูงสุด เพราะต้องการได้รับความรู้ สนใจ และรู้ถึงคุณค่าของวิชาที่เรียน เพื่อจะได้นำความรู้ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ดังนั้นโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานครควรมุ่งเน้นในด้านวิชาการทั้งภาคทฤษฎีและฝึกปฏิบัติให้สามารถทำได้จริง เพื่อจะได้ตอบสนองความต้องการของนักศึกษาให้มากที่สุด
2. ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีแรงจูงใจในการมาเรียนด้านการประกอบอาชีพอยู่ในระดับมาก เพราะต้องการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่ทำ ต้องการความก้าวหน้าในวิชาชีพ ดังนั้นทางโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานครควรกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นให้นักศึกษามีประสบการณ์ในเรื่องที่เรียนมากขึ้น โดยการให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติงานมากขึ้น และควรมีการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบถึงความต้องการของตลาดแรงงานในสาขาวิชาชีพของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษาค้นคว้าแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษารโรงเรียนฝึกออาชีพ กรุงเทพมหานครในกลุ่มผู้เรียนที่เรียนในโรงเรียนฝึกออาชีพที่อาศัยอาคารสถานที่ของโรงเรียน ประถมศึกษาเป็นที่เรียน และเปิดสอนเฉพาะภาคค่ำ
2. ควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการฝึกวิชาชีพเพื่อที่จะตอบสนองความต้องการของนักศึกษาแต่ละกลุ่มเป้าหมาย และตลาดแรงงาน
3. ควรศึกษา ติดตาม ประเมินผลนักศึกษาที่จบการศึกษาในด้านการนำความรู้ไปประกอบอาชีพ และในด้านต่าง ๆ
4. ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานของโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร
5. ควรศึกษาปัญหาการสอนของครูผู้สอนและปัญหาการจัดดำเนินการโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานครโดยศึกษาจากครูผู้สอนและผู้บริหาร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- กรุงเทพมหานคร. โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร, ม.ป.ป.
- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. รายงานการจัดการศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ประจำปี 2532. กรุงเทพฯ : สำนักการศึกษา, ม.ป.ป.
- _____. แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 4 (2535-2539). กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., ม.ป.ป. อัดสำเนา.
- จรูญ โกมลบุญ. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2528.
- เจือจันทร์ จงสถิตย์อยู่. "ความต้องการทางการศึกษา : โอกาสและการเลือก," วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 2 : 17 - 23 ; ธันวาคม 2524 - มกราคม 2525.
- ชาติรี आयुวัฒน์. การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นเหตุให้นักศึกษาผู้ใหญ่เลือกเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในโรงเรียนสารพัดช่างเขตกรุงเทพมหานครกับโรงเรียนฝึกอาชีพเคลื่อนที่. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2518. อัดสำเนา.
- ชัยนาถ นาคบุบผา. "พื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับแรงจูงใจ," คุรุปริทัศน์. 11 : 54 - 58 ; สิงหาคม 2529.
- ณรงค์ เทียนส่ง. "เหตุที่ผู้ใหญ่ไปเรียนการศึกษาผู้ใหญ่," วารสารการศึกษานอกโรงเรียน. 113 : 20 - 15 ; เมษายน - พฤษภาคม 2526.
- ณัฐฉา ธรรมกุลมงคล. องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2518. อัดสำเนา.
- ถวิล เกื้อกุลวงศ์. การจูงใจเพื่อผลงาน. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2528.

ทรงวุฒิ วัฒนเขจร. องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักเรียนนอกโรงเรียนสาย
สามัญระดับประถมศึกษาประเภทวิธีเรียนด้วยตนเองในเขตกรุงเทพมหานคร.

ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2534. อัดสำเนา.

ทิพย์วรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา. "เรียนเพื่ออะไร," วิทยาคารย. 4 : 32 - 33 ;
ตุลาคม - ธันวาคม 2532.

นิตยา วัฒนภรณ์. เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาสถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

บุญสม พงษ์พันธ์. ปัจจัยที่ทาให้นักศึกษาผู้ใหญ่อเลือกเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นใน
โรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาหลักสูตรโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร.

วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2525. อัดสำเนา.

ปฐม นิคมานนท์. การศึกษานอกโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ทิพย์อักษร, 2528.

ประหยัด ทองมาก. ความวิตกกังวล นิสัยการเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.

ปฐง บุญพุดง. แรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนนายร้อยตำรวจของนักเรียน
นายร้อยตำรวจ. วิทยานิพนธ์ พบ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์,

2525. อัดสำเนา.

พจน์ สะเพียรชัย. "การศึกษากับการพัฒนาเยาวชน," วารสารการศึกษาแห่งชาติ.

2: 7 - 35 ; ธันวาคม 2525 - มกราคม 2526.

บุญย ณะวัฒนา. จิตวิทยาพัฒนาชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2525.

รังรอง ศรีทองดี. แรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

เรียบร้อย ประสงค์คำท. "โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร โอกาสแก่ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา," ก้าวไกล. 2(8) : 62 - 64 ; พฤศจิกายน 2534.

วิทยาลัยอาชีวศึกษา, กอง. หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2527. กรุงเทพฯ : กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา, 2527. อัดสำเนา.

สมชาย โพธิ์วิชยานนท์. การประเมินโครงการฝึกอาชีพในโรงเรียนฝึกอาชีพ สังกัด กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535. อัดสำเนา.

สมบูรณ์ พรหมภาพ. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2518.

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา, 2528.

สุพิน เปรมศรี. สาเหตุการเลือกเรียนวิชาของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในหน่วยงานที่จัดการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

✓สาวน้อย พันัสธรรม. เหตุจูงใจในการเข้าเรียนภาษาของผู้เรียนในโรงเรียนสอนภาษาของผู้เรียนในโรงเรียนสอนภาษาต่างประเทศภาคเอกชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

อนันต์ พงษ์สัตยา. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าเรียนและไม่เข้าเรียนของไม่การไม่รู้หนังสือตามโครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติจังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2529. อัดสำเนา.

อมรรวม จามน้อยพรหม. มูลเหตุจูงใจที่ทำให้พนักงานผู้ใหญ่วัยเข้าศึกษาในหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ระดับ 4 ของโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล สกลนคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520. อัดสำเนา.

อรรถพล เต็ดดวง. แรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนตำรวจนครบาลของนักเรียนพลตำรวจนครบาล. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2518. อัดสำเนา.

/Boshier, Roger W. "Motivation Orientations of Adult Education Participants : A Factor Analytic Exploration of Houle's Typology," Adult Education. Vol. 21. No. 1. 1971.

Good, Cater V. Dictionary of Education. New York : McGraw-Hill, 1973.

Guilford, John S. and Gray E. David. Motivation and Modern Management. London : Harper & Row Publishers, 1970.

Hilgard, Ervst R. Introduction to Psychology. 8th ed. San Diego : Harcourt Brace Tovanovich, 1983. .

Maslow, A.H. Motivation and Personality. New York : Harper & Brotners, 1974.

/Morstain, Barry R. and Smart C. John. "Reasons for Participation in Adult Education Courses : A Moltivariate Analysis of Group Differences," Adult Education. Vol. 24. No. 2. 1974.

National Institute For Adult Education. "Adequacy of Provision," Adult Education. Vol. 42. No. 6. 1970.

Vroom, Victor H. Management and Motivation. Harmondworth : Pengain Books Ltd., 1970.

Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Desigh : International Student Edition. 2nd ed. Kogakusha : McGraw-Hill, 1871.

ภาคผนวก

ที่ ทม 1007/3048

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

18 สิงหาคม 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นางสาวนวลฉวี วิศาลศิริกุล เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ
ปริญญานิพนธ์เรื่อง แรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร
ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลย์ ประธาน

ดร.บุญลือ ทองอยู่ กรรมการ

สิ่งที่นิตดาครขอความอนุเคราะห์คือ ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดทำแก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 2584119

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สิงหาคม 2537

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน นักศึกษาโรงเรียนฝักอากีพกรุงเทพมหานคร

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวนวลฉวี วิศาลศิริกุล นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "แรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝักอากีพกรุงเทพมหานคร" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลงด้วยดีก็ต่อเมื่อได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน โดยการตอบแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับความจริงให้มากที่สุด ซึ่งผลของคำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใด จึงใคร่ขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวนวลฉวี วิศาลศิริกุล)

นิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง

แรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
 ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ตอนที่ 2 แรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพ
 กรุงเทพมหานคร
2. โปรดตอบแบบสอบถามทุกตอนและทุกข้อ
3. คำตอบทุกข้อถือว่าเป็นความลับ ไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อท่าน
 และใช้เฉพาะในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

นวลฉวี วิศาลศิริกุล

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

[] ชาย

[] หญิง

2. อายุ

[] ต่ำกว่า 18 ปี

[] 18 - 35 ปี

[] 35 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพการสมรส

[] โสด

[] สมรส

4. วุฒิการศึกษาสูงสุด

[] ต่ำกว่าประถมศึกษา

[] ประถมปีที่ 6 ถึงมัธยมศึกษาตอนต้น

[] มัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา

[] ปริญญาตรีขึ้นไป

5. หมวดวิชาที่ท่านกำลังศึกษาอยู่

[] หมวดวิชาอุตสาหกรรม

[] หมวดวิชาคหกรรม

[] หมวดวิชาพาณิชยกรรม

6. รอบการเรียน

☐ รอบเช้า

☐ รอบค่ำ

7. อาชีพ

☐ อาชีพวิชาชีพ

☐ อาชีพค้าขาย

☐ อาชีพบริการ

☐ อาชีพช่างฝีมือ

☐ อาชีพรับจ้าง

☐ อาชีพนักศึกษา

8. รายได้ต่อเดือน (อาจได้มาจากการทำงานหรือจากบิดามารดาหรือผู้อุปการะ)

☐ ต่ำกว่า 2,000 บาท

☐ 2,000 - 5,000 บาท

☐ 5,001 - 7,000 บาท

☐ มากกว่า 7,000 บาท

ตอนที่ 2

ตอนที่ 2 ด้านแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ ซึ่งเป็นเหตุผลทำให้ท่านตัดสินใจเข้าเรียนในโรงเรียนฝึกอาชีพรุงเทพมหานคร แล้วตอบคำถามโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของท่านเพียงช่องเดียวเท่านั้น

ช่องมากที่สุด	หมายถึง	เป็นเหตุผลที่มีความสำคัญมากที่สุดที่ทำให้ท่านเข้าเรียน
ช่องมาก	หมายถึง	เป็นเหตุผลที่มีความสำคัญมากที่ทำให้ท่านเข้าเรียน
ช่องปานกลาง	หมายถึง	เป็นเหตุผลที่มีความสำคัญปานกลางที่ทำให้ท่านเข้าเรียน
ช่องน้อย	หมายถึง	เป็นเหตุผลที่มีความสำคัญน้อยที่ทำให้ท่านเข้าเรียน
ช่องน้อยที่สุด	หมายถึง	เป็นเหตุผลที่มีความสำคัญน้อยที่สุดหรือไม่ใช่เหตุผลที่ทำให้ท่านเข้าเรียน

ข้อที่	แรงจูงใจในการมาเรียน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ต้องการมีเพื่อนใหม่และได้รู้จักคนมากขึ้น.....					
2.	ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างอาชีพ.....					
3.	ต้องการให้ผู้อื่นรู้จักและเป็นที่ยอมรับ.....					
4.	เพื่อขจัดความเหงา.....					
5.	ต้องการเข้าร่วมกลุ่มกิจกรรมทางสังคม.....					
6.	ต้องการได้รู้จักกับผู้ที่มีความสามารถสูงในสาขาวิชาชีพที่เรียน.....					
7.	ต้องการพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนอื่น.....					
8.	ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมใหญ่.....					
9.	ต้องการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทำงานในวิชาชีพกับผู้อื่น.....					
10.	ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา.....					
11.	สมาชิกในครอบครัวสนับสนุนให้มาเรียน.....					
12.	เพื่อนร่วมอาชีพชักจูงให้มาเรียน.....					
13.	ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้มาเรียน.....					
14.	ผู้ที่ประสบความสำเร็จในวิชาที่เรียนแนะนำให้มาเรียน.....					
15.	ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพแนะนำให้มาเรียน.....					
16.	ผู้ที่สำเร็จไปแล้วแนะนำให้มาเรียน.....					
17.	สนใจจากการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน.....					
18.	วิชาที่เรียนกำลังเป็นที่นิยมของตลาดแรงงาน.....					
19.	ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันและสมาคมต่าง ๆ.....					
20.	สมาชิกในชุมชนที่อาศัยอยู่สนับสนุนให้มาเรียน.....					

ข้อที่	แรงจูงใจในการมาเรียน	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
21.	เพื่อหาโอกาสเปลี่ยนงานใหม่.....					
22.	เพื่อเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน.....					
23.	เพื่อนำวุฒิการศึกษาไปสมัครงาน.....					
24.	เพื่อนำไปประกอบอาชีพหลัก.....					
25.	เพื่อนำความรู้ไปหารายได้พิเศษ.....					
26.	เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่ทำ.....					
27.	เป็นอาชีพที่สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้เป็นอย่างดี.....					
28.	เพื่อให้มีความรู้ใหม่ที่แตกต่างจากที่เป็นอยู่.....					
29.	เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงในวิชาชีพ.....					
30.	เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนขั้นสูงขึ้นไป.....					
31.	เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่ทำงาน.....					
32.	รู้สึกเบื่อหน่ายต่อสภาพความจำเจที่บ้าน.....					
33.	เพื่อจะได้รอน เบี่ยน หรือย้ายงานในหน้าที่เดิม.....					
34.	เพื่อลดความตึงเครียดและเปลี่ยนบรรยากาศใหม่.....					
35.	ต้องการได้ออกนอกบ้านเพื่อเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศ.....					
36.	ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์.....					
37.	เพื่อหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ปัจจุบัน.....					
38.	เพื่อบรรเทาความเบื่อหน่าย.....					
39.	เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศจากงานบ้านหรือภารกิจประจำวัน.....					
40.	เพื่อให้ชีวิตที่ดำเนินต่อไปมีความแตกต่างไปจากเดิม.....					
41.	เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาสถานที่ทำงาน.....					

ข้อที่	แรงจูงใจในการมาเรียน	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
42.	เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่ต้องการเรียนวิชานี้.....					
43.	เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับชุมชนที่อาศัยอยู่.....					
44.	เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่ว่างงาน.....					
45.	เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่ต้องการหารายได้พิเศษ.....					
46.	เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่ขาดโอกาสทางการศึกษา.....					
47.	ต้องการที่จะเป็นอาสาสมัครสอนวิชาชีพให้แก่ชุมชน.....					
48.	ต้องการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนที่กำลังมีปัญหาด้านอาชีพ.....					
49.	เพื่อเตรียมตัวในการที่จะให้บริการสังคม.....					
50.	เพื่อปรับปรุงความสามารถในการมีส่วนร่วมงานชุมชน.....					
51.	เพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน.....					
52.	ต้องการได้ความรู้จากวิชาที่เรียน.....					
53.	ชอบและมีความสนใจในวิชานี้.....					
54.	เป็นวิชาที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน.....					
55.	ต้องการที่จะเรียนในสิ่งที่ตนมีความสามารถเรียนได้.....					
56.	ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด.....					
57.	มีความสุขที่ได้เรียน.....					
58.	รู้ถึงคุณค่าของวิชาที่เรียน.....					
59.	เป็นวิชาที่ทำให้หายความสามารถและน่าสนใจ.....					
60.	ได้ยินชื่อเสียงของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครและ สนใจอยากเรียน.....					

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์ ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
2. รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
3. นายธำรง นามานุศาสตร์ อาจารย์ 3 ระดับ 8
โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร
(บ่อนไก่)

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวนวลฉวี ชื่อสกุล วิชาลศิริกุล

สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 645/35 ถนนประชาอุทิศ 49 แขวงบางมด เขตราชบุรีบูรณะ
กรุงเทพมหานคร

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนนาหลวง แขวงบางมด เขตราชบุรีบูรณะ
กรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ.2514 มัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพจากโรงเรียนการช่างสตรีพระนครใต้
- พ.ศ.2518 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงจากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- พ.ศ.2524 กศ.บ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
- พ.ศ.2538 กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร